

onderwerp
Vervolnotitie Maatschappelijke Participatie 2009-2012

1 Ontwerpbesluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelet op:

- Artikel 105 en 143 van de Provinciewet;
- Artikel 13 en 14 van de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- Artikel 41, lid 3 van de Wet op de jeugdzorg;
- het programma Provincie Nieuwe Stijl;
- de notitie 'Maatschappelijke Participatie (2007-2011) Mooi en menselijk Zuid-Holland';
- het Cultuurplan 2009-2012 'Mooi en Meedoen'.

Besluiten:

1. In te stemmen met de vervolnotitie Maatschappelijke Participatie 2009-2012, inhoudende de invulling en uitwerking van:

- het provinciale beleid ten aanzien van de Regionale Agenda's Samenleving, waarbij wordt ingezet op de thema's 1) aansluiting preventief jeugdbeleid-jeugdzorg; 2) de ondersteuning gemeenten in het kader van de Wmo; en 3) cultuurparticipatie.
- het provinciale beleid gericht op de versterking van de provinciale steunfunctiestructuur waarbij diversiteit zichtbaar onderdeel wordt bij alle steunfunctieorganisaties.

2. GS op te dragen de financiële gevolgen van onderstaande besluiten te verwerken in de begroting 2009 en verder.

3. In te stemmen met:

- a) een wijziging van boekjaarsubsidies per 1-1-2009 van Meander, Stimulans, PJ Partners, Sportservice en Expertisecentrum voor Jeugd, Samenleving en Opvoeding (JSO) als gevolg van toepassing richtlijnen programma Provincie Nieuwe Stijl;
- b) een verhoging van de boekjaarsubsidie van het Tympaan Instituut van € 705.136 in 2008 naar € 1.600.000 per 1-1-2009 als gevolg van bijtelling incidentele subsidies voor ondermeer het Regionaal Informatiesysteem Samenleving (RIS);
- c) een wijzigingen van de budgetten voor de Regionale Agenda's Samenleving (RAS) per 1-1-2009.

Ad. a: Wijziging boekjaarsubsidies 2009

Instelling	Boekjaar-subsidie 2008	Project-subsidies 2008	Vermindering met 1° lijn/ zonder provinciaal belang voor 2009	Projectsubsidies niet opgenomen in boekjaarsubsidie 2009	Boekjaar-subsidie 2009
Meander	1.837.000	0	- 270.200	0	1.566.800
Stimulans	1.890.000	0	- 318.150	0	1.571.850
PJ Partners (jeugd, diversiteit)	1.140.998	464.039	- 126.000	- 186.024	1.293.013
Sportservice	316.200	251.330	- 21.400	0	546.130
JSO	1.606.525	1.209.581	- 167.797	- 182.630	2.465.679

Ad. c: RAS-budgetten per 1-1-2009

Ras-regio	2008	2009 geormerkt Jeugd	2009 geormerkt Cultuur	Totaal voor 2009
Alblasserwaard-Vijfheerenlanden	508.033	483.440	117.122	600.562
Drechtsteden	1.011.797	908.166	98.278	1.006.444
Goeree Overflakkee	330.949	206.718	37.851	244.569
Haaglanden	1.076.513	1.724.224	162.614	1.886.838
Hoeksche Waard	450.255	316.759	67.645	384.404
Holland Rijnland	536.486	1.227.983	215.040	1.443.023
Midden-Holland	785.480	837.852	188.577	1.026.429
Rijnmond	1.433.000	2.058.768	472.712	2.531.480
Rijnstreek	499.487	468.089	100.762	568.851

4. GS op te dragen te bevorderen dat een organisatorische bundeling van de ondersteuningsinstellingen in de komende jaren tot stand komt langs de thematische lijn in de volgende clusters:

Cluster 1: Wet op de Jeugdzorg + preventief jeugdbeleid (prestatieveld 2 Wmo)

- Expertisecentrum voor Jeugd, Samenleving en Opvoeding (JSO);
- Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Stimulans en/of
- Regionaal Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Meander.

Cluster 2: Ondersteuning sociale infrastructuur/ Wmo

- Zuid-Hollands expertisecentrum jeugd en leefbaarheid PJ Partners;
- Sportservice Zuid-Holland;
- Regionaal Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Meander en/of
- Centrum voor Maatschappelijke ontwikkeling Stimulans;

Cluster 3: Cultuur

- Stichting Educatieve Orkest Projecten
- Stichting Koorbegeleiding

Cluster 4: Kennisvergaring en verspreiding

- Tympaan Instituut
- Netwerk Sociale Initiatieven (NSI)

5. In te stemmen met het voorstel om provinciaal steunfunctiebeleid Wmo te richten op de volgende 5 prestatievelden van de Wmo:

1. Bevorderen sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen bij het opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.
3. Geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
5. Bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem.

6. Zich uit te spreken vóór een bijstelling van de boekjaarsubsidies per 1-1-2010 van JSO, Meander, Stimulans, Sportservice, PJ Partners, Kunstgebouw en Erfgoedhuis, als gevolg van toepassing richtlijnen PNS en deze mee te nemen in de integrale besluitvorming bij de vaststelling van de Kadernota 2010.

7. Zich uit te spreken vóór de beëindiging van de subsidierelaties per 1-1-2010 met de onderstaande instellingen en deze afweging mee te nemen in de integrale besluitvorming bij de vaststelling van de Kadernota 2010. PS dragen GS op hiertoe de vereiste maatregelen te treffen, waarbij zij zorgvuldigheid betrachten en met de inachtneming van redelijke termijnen.

- Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland
- Steunpunt Scouting Zuid-Holland
- Hervormd- Gereformeerde Jeugdbond Zuid-Holland (HGJB)
- Provinciaal Gereformeerd Centrum voor Jeugd- en Jongerenwerk Zuid-Holland (PGCJ)
- YMCA Zuid-Holland
- Stichting Provinciaal Overleg Cliëntenraden Zuid-Holland (SPOC)
- Diaconaal Maatschappelijk Activeringscentrum/ Arme Kant Zuid-Holland
- Zuid-Hollandse Vereniging voor Kleine Kernen.

8. Zich uit te spreken vóór de afbouw van de boekjaarsubsidie aan de Regionale Commissies Gezondheidszorg (RCG's) en Zorgberaden vanaf 1-1-2010 en deze afweging mee te nemen in de integrale besluitvorming bij de vaststelling van de Kadernota 2010. PS dragen GS op hiertoe de vereiste maatregelen te treffen, waarbij zij zorgvuldigheid betrachten en met de inachtneming van redelijke termijnen.

9. Zich uit te spreken vóór de afbouw van de het onderdeel Museumconsulenten van het Erfgoedhuis Zuid-Holland in twee kalenderjaren vanaf 1-1-2010 en deze afweging mee te nemen in de integrale besluitvorming bij de vaststelling van de Kadernota's 2010 en 2011. PS dragen GS op hiertoe de vereiste maatregelen te treffen, waarbij zij zorgvuldigheid betrachten en met de inachtneming van redelijke termijnen.

10. Zich uit te spreken vóór de gedeeltelijke afbouw van de het onderdeel Monumentenwacht van het Erfgoedhuis Zuid-Holland in twee kalenderjaren vanaf 1-1-2010 en deze afweging mee te nemen in de integrale besluitvorming bij de vaststelling van de Kadernota's 2010 en 2011. PS dragen GS op hiertoe de vereiste maatregelen te treffen, waarbij zij zorgvuldigheid betrachten en met de inachtneming van redelijke termijnen.

11. Zich uit te spreken vóór de afbouw van de boekjaarsubsidie aan Theatergroep Max. in twee kalenderjaren vanaf 1-1-2010 en deze afweging mee te nemen in de integrale besluitvorming bij de vaststelling van de Kadernota's 2010 en 2011. PS dragen GS op hiertoe de vereiste maatregelen te treffen, waarbij zij zorgvuldigheid betrachten en met de inachtneming van redelijke termijnen.

Den Haag, 8 oktober 2008

Provinciale Staten van Zuid-Holland,
griffier, voorzitter,

Meedoen in Zuid-Holland

Maatschappelijke Participatie 2009-2012

Naar een resultaatgerichte RAS en een duurzame, vraaggerichte steunfunctiestructuur

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING.....	3
1. INLEIDING	5
2. PROVINCIALE PRIORITEITEN	7
2.1 ZORG VOOR JONGEREN	7
2.2 STEUNFUNCTIETAKEN ZORG EN WELZIJN	7
2.3 VERSTERKEN CULTURELE KWALITEIT	10
3. NAAR EEN RESULTAATGERICHTE RAS-NIEUWE-STIJL	11
3.1 RAS 2009-2012	11
3.2 PROCEDURELE MAATREGELEN	13
4. NAAR DUURZAME EN VRAAGGERICHTE ONDERSTEUNINGSINSTELLINGEN.....	14
4.1 ONDERSTEUNING: DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING, KENNISUITWISSELING EN INNOVATIE	15
4.2 AFBOW EN BEËINDIGEN VAN ACTIVITEITEN EN SUBSIDIES	17
4.3 THEMATISCHE CLUSTERING.....	19
4.4 VRAAGGERICHT WERKEN EN VERBETERING VAN KWALITEIT	20
H 5 FINANCIËN.....	22
BIJLAGEN.....	26
BIJLAGE 1: OVERZICHT PROVINCIALE ONDERSTEUNINGSINSTELLINGEN 2008	26
BIJLAGE 2: AFKORTINGENLIJST	27

SAMENVATTING

Op het brede terrein van samenlevings- en cultuurvraagstukken concentreren wij ons op onze kerntaken. Wij werken op verschillende manieren aan het verwezenlijken van onze opgaven. Dit kan zijn door middel van directe provinciale aansturing, maar in geval van samenlevings- en cultuurvraagstukken veelal door gebruikmaking van het instrument RAS (Regionale Agenda Samenleving). Via de RAS willen wij inzetten op maatschappelijke participatie: op activiteiten die erop gericht zijn om het 'meedoen' van burgers te stimuleren. Op dit terrein zien wij drie beleidsprioriteiten, te weten de aansluiting van het preventief jeugdbeleid op de jeugdzorg, de ondersteuning van gemeenten bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), en cultuurparticipatie. Door ons te beperken tot deze drie thema's kunnen wij doelgerichter beleid voeren. Dit vraagt om een aanscherping van de manier waarop wij de RAS in de komende jaren inrichten en om een herijking en kwaliteitsverbetering van de provinciale ondersteuningsinstellingen.

In deze notitie geven wij een korte inhoudelijke beschrijving van de relevante beleidsprioriteiten, te weten jeugd, steunfunctietaken zorg en welzijn en cultuurparticipatie.

- Voor de *jeugdzorg* hebben wij onze eigen verantwoordelijkheden op grond van de Wet op de jeugdzorg. Daarnaast ondersteunen wij gemeenten in hun preventieve jeugdbeleid en nazorg. Hiermee wordt instroom in de jeugdzorg beperkt en door- en uitstroom bevorderd.
- Op het terrein van *zorg en welzijn* hebben wij een (wettelijke) steunfunctietaak naar gemeenten die op grond van de Wmo als eerste verantwoordelijk zijn voor het uitvoerend beleid. Wij zullen gemeenten ondersteunen met 'tweedelijnssteun' uitsluitend op 'welzijnstaken', namelijk het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten; ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers; en als derde de hierboven al genoemde preventieve ondersteuning van jeugdigen. Voor de zwaardere 'zorgtaken' die in de Wmo genoemd worden, zien wij geen rol voor de provincie weggelegd. Daarnaast zien wij voor onszelf een taak in de ondersteuning van zorgvragers en houden wij zorgnetwerken in stand die als platform dienen voor alle betrokken partijen binnen het zorg- en welzijnsveld.
- Op het gebied van *cultuurparticipatie* willen wij, zoals beschreven in ons recent uitgebrachte Cultuurplan 2009-2012, actieve participatie aan kunst en cultuur door alle inwoners van Zuid-Holland stimuleren.

Wij willen de RAS en de provinciale ondersteuningsinstellingen als volgt voor deze prioriteiten inzetten.

Regionale Agenda Samenleving (RAS)

In de negen Rasregio's zullen provincie en gemeenten voor de periode 2009-2012 opnieuw prestatieafspraken maken over het verwezenlijken van opgaven op het gebied van maatschappelijke participatie in die regio's. Voor de periode tot 2009-2012 willen wij de RAS voor een beperkter aantal thema's benutten dan in de voorgaande periode het geval was. Wij zullen de RAS alleen nog inzetten voor door provincie en gemeenten gedeelde maatschappelijke doelen. Onderwerpen die puur gemeentelijk zijn, zullen niet meer voor RAS-afspraken met de provincie in aanmerking komen. Hierover zijn wij met de regio's in gesprek. In de RAS-nieuwe-stijl gaat het voor wat betreft de *jeugdzorg* zoals gezegd om de ondersteuning van gemeenten bij hun preventieve jeugdbeleid en om een goede aansluiting hiervan op het jeugdzorgbeleid, waarvoor de provincie verantwoordelijk is. Hiervoor ontvangen de regio's financiële middelen voor onder meer opvoedingsondersteuning, lichte ambulante hulp en nazorg.

Ter uitvoering van onze wettelijke verantwoordelijkheid voor *ondersteuning van gemeenten* bij hun Wmo-welzijnstaken, zullen wij via de RAS de concrete ondersteuningsvragen van de gemeenten op deze terreinen inventariseren.

Ook over *cultuurparticipatie* willen wij met de RAS-regio's tot prestatieafspraken komen. Met de middelen die wij hiervoor toewijzen, stellen de RAS-regio's regionale plannen op.

Ondersteuningsinstellingen

Niet alleen de RAS maar ook de provinciale ondersteuningsinstellingen zijn een belangrijk instrument voor het behalen van onze doelstellingen op het gebied van maatschappelijke participatie. Uit onderzoek en gesprekken met gemeenten is gebleken dat bij deze instellingen een kwaliteitsverbetering noodzakelijk is. Daarnaast nopen de richtlijnen uit PNS tot een herijking van ons steunfunctiebeleid.

Om een kwaliteitsverbetering tot stand te brengen en de richtlijnen van PNS toe te passen zullen wij streven naar een organisatorische bundeling langs de thematische lijn van de volgende clusters:

- Cluster 1: ondersteuning in het kader van de Wet op de jeugdzorg gebundeld met de ondersteuning van het preventief jeugdbeleid.
- Cluster 2: ondersteuning aan gemeenten op het gebied van de sociale infrastructuur/Wmo.
- Cluster 3: ondersteuning gericht op cultuur.
- Cluster 4: kennisvergaring en -verspreiding door een kennisinstituut dat ontstaat door fusie van het Tympaan Instituut en het NSI (Netwerken Sociale Initiatieven Zuid-Holland).

Naast een thematische bundeling zullen wij de subsidie aan de activiteiten van de ondersteuningsinstellingen die niet in lijn zijn met de uitwerking van het programma Provincie Nieuwe Stijl (eerstelijnsactiviteiten en activiteiten die onvoldoende relatie hebben met de provinciale taken of die als een eigen, interne taak van de organisatie kunnen worden gezien), beëindigen. In hoofdstuk 4 worden de activiteiten en subsidies genoemd, die voor afbouw en beëindiging in aanmerking komen.

Middels deze aanpak willen wij vóór 2012 komen tot organisaties die flexibel en vraaggericht hun ondersteuning bieden. Daarbij gaat het om tweedelijns-ondersteuning in de vorm van deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en innovatie. Zij bieden deze ondersteuning aan organisaties die werkzaam zijn in de eerste lijn op het gebied van maatschappelijke vraagstukken, jeugd, Wmo en cultuurparticipatie. De gemeenten formuleren in gezamenlijkheid de vraag naar deze ondersteuning.

Behalve met bovenstaande maatregelen streven wij naar kwaliteitsverbetering van de ondersteuningsinstellingen door een vraaggerichte werkwijze te stimuleren. Nog dit jaar zullen wij zelf de vraag van gemeenten inventariseren naar ondersteuning bij de onderdelen *jeugd* en *sociale infrastructuur/Wmo*. Na afronding hiervan zullen de ondersteuningsinstellingen in de eerste helft van 2009 deze vraag moeten 'matchen' met een passend ondersteuningsaanbod. Vanaf 2010 verwachten wij van de instellingen dat zij in staat zijn zelf een vraaggerichte werkwijze te hanteren. Voor wat betreft het onderdeel *cultuurparticipatie* gaan wij de vraag van gemeenten extra stimuleren, omdat zij tot nu toe minder bekend zijn met de activiteiten van de cultuurinstellingen.

1. INLEIDING

In de notitie 'Maatschappelijke Participatie (2007-2011) Mooi en menselijk Zuid-Holland' – behandeld in de Commissie Samenleving van 23 januari 2008 – beschrijven wij op hoofdlijnen de koers die wij in de bestuursperiode 2007-2011 willen varen op het gebied van cultuur en samenleving. De notitie geeft vooral antwoord op de 'wat'-vraag, en wel door inzicht te geven in de uitgangspunten en de prioriteiten die wij voor cultuur en samenleving voor ogen hebben. In deze vervolgnote, 'Meedoen in Zuid-Holland, Maatschappelijke Participatie 2009-2012', zullen wij ingaan op de 'hoe'-vraag: hoe willen wij onze doelen bereiken? Daarvoor staan we in deze notitie stil bij twee belangrijke instrumenten die wij daarvoor hebben: de Regionale Agenda's Samenleving (RAS) en de provinciale ondersteuningsinstellingen. Leidend daarbij zijn de uitgangspunten in de uitwerking van het programma Provincie Nieuwe Stijl, die PS op 23 april 2008 hebben vastgesteld.

In de notitie Maatschappelijke Participatie 2007-2011 hebben wij aangegeven dat wij willen werken aan een mooi en sociaal Zuid-Holland. Een Zuid-Holland waarin burgers kunnen participeren, 'meedoen' in de samenleving. Meedoen aan betaalde arbeid, onderwijs, vrijwilligerswerk of mantelzorg en meedoen aan cultuur. Meedoen óók door mensen die extra ondersteuning nodig hebben als gevolg van een beperking, psychische problemen of problemen thuis.

Een mooi en sociaal Zuid-Holland maken wij niet alleen. Dit doen wij in nauwe samenwerking met onze medeoverheden. Ieder heeft hierin een eigen taak en functie. Wij geven onze opgaven op het gebied van participatie dan ook vorm op basis van de verantwoordelijkheidsverdeling tussen provincie en andere overheden. Binnen deze verdeling zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de kwaliteit van de directe woon-, werk- en leefomgeving. Het behoort tot hun taak te zorgen voor onder meer goede voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg en welzijn. Gemeenten die te klein zijn om dit alleen te doen, werken daarvoor samen met andere gemeenten. Echter, "daar waar de opgaven op een bovenregionaal schaalniveau liggen, heeft de provincie een nadrukkelijke rol" (coalitieakkoord 2007-2011).

Wij willen optreden als krachtig en slagvaardig bestuur en ons inzetten om maximale resultaten te boeken. Wij zullen ons daarom op het brede terrein van maatschappelijke participatie concentreren op onze kerntaken en zo een verboddeling van energie en middelen tegengaan. Wij leggen het accent op onze wettelijke taken op het gebied van de jeugdzorg, de ondersteuning aan gemeenten in het kader van de Wmo en het versterken van de culturele kwaliteit.

De concentratie op kerntaken leidt allereerst tot een herijking van ons samenlevings- en cultuurbeleid, waarmee wij volop bezig zijn. Zo hebben PS op 25 juli 2008 het Cultuurplan 2009-2012 vastgesteld en staat het beleidskader Jeugd 2009-2012 tegelijkertijd met de vervolgnote Maatschappelijke Participatie op de agenda van de Commissie Samenleving.

Het vraagt daarnaast om een verandering in de wijze waarop wij samenwerken met onze partners, met name in de Regionale Agenda Samenleving (RAS). Vanaf 2009 willen wij dit provinciaal-gemeentelijk samenwerkingsinstrument alleen inzetten voor gezamenlijke doelen en verantwoordelijkheden. Zaken waarvan het primaat ligt bij de lokale overheden, zullen wij aan hen overlaten en zullen geen onderdeel (meer) uitmaken van de RAS-afspraken met de provincie. Gemeenten kunnen natuurlijk zelf wel samenwerking zoeken en met andere gemeenten taken afstemmen.

De concentratie op kerntaken leidt er ook toe dat wij onze instrumenten, ondermeer onze subsidies, gericht willen gaan inzetten. In dat kader willen wij de provinciale ondersteuningsinstellingen omvormen tot brede, flexibele en vraaggerichte organisaties die goed zijn toegerust voor de hun toebedeelde taken. In deze notitie geven wij aan hoe wij willen komen tot een resultaatgerichte RAS-nieuwe-stijl en de vorming van duurzame, vraaggerichte provinciale ondersteuningsinstellingen.

Inmiddels hebben wij, zoals toegezegd in de Commissie Samenleving op 23 januari, over beide beleidsvoornemens overlegd met gemeenten en ondersteuningsinstellingen. In hoofdstuk 3 en 4 kunt u lezen tot welke inzichten dit heeft geleid en hoe wij de RAS en de provinciale steunfunctiestructuur in de komende jaren willen vormgeven.

In hoofdstuk 2 komen wij kort terug op onze beleidsdoelstellingen voor cultuur en jeugd en op de steunfunctietaken die wij voor onszelf zien op het gebied van zorg en welzijn (waaronder de Wmo). Voor meer informatie over onze beleidsinzet voor cultuur en jeugd verwijzen wij u naar het door PS al vastgestelde Cultuurplan 2009-2012 'Mooi en meedoen, meer ruimtelijke kwaliteit en cultuurparticipatie' en het beleidskader Jeugd 'Samen aan zet voor de Jeugd' dat de Commissie Samenleving op 24 september behandelt. Aan het onderdeel 'Steunfunctietaken Zorg en Welzijn' besteden wij in deze notitie wél aandacht, omdat hierover geen recente beleidsnotities bestaan.

Hoofdstuk 5, tot slot, geeft een financiële vertaling van de plannen en maatregelen in deze notitie.

2. PROVINCIALE PRIORITEITEN

De centrale thema's van deze notitie zijn de Regionale Agenda Samenleving (RAS) en de ondersteuningsinstellingen. Beide moeten echter gezien worden in de context van onze provinciale prioriteiten op het gebied van maatschappelijke participatie. In dit hoofdstuk besteden wij aandacht aan de diverse beleidsinhoudelijke onderdelen. Op de onderdelen cultuur en jeugd zal slechts kort worden ingegaan, omdat voor beide een beleidskader beschikbaar is. Wij zullen wel dieper ingaan op de steunfunctietaken die wij voor onszelf zien op het gebied van zorg en welzijn, omdat voor dit onderdeel nog geen recente beleidsnotities bestaan om naar te verwijzen.

2.1 Zorg voor jongeren

Wij willen dat jongeren gezond en veilig kunnen opgroeien, dat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en actief kunnen participeren in de maatschappij. De provincie stelt zich daarom tot doel om aan het eind van 2012 een effectieve en efficiënt werkende keten van jeugdzorg te hebben, waarvan preventie en nazorg een wezenlijk onderdeel vormen. De provincie ondersteunt activiteiten in het preventieve jeugdbeleid en de nazorg. Daarmee worden naar verwachting meer jongeren en gezinnen in de thuisomgeving geholpen, en wordt de instroom in de provinciale jeugdzorg beperkt en de door- en uitstroom bevorderd.

Ingevolge de Wet op de jeugdzorg (Wjz) maakt de provincie daarom met gemeenten afspraken over de aansluiting jeugdbeleid-jeugdzorg (via de RAS). Gemeenten zijn volgens de Wjz en de Wmo verantwoordelijk voor vroegtijdige signalering van problemen en voor voldoende preventief hulpaanbod voor jeugdigen en hun ouders. Beoogd wordt met de afspraken over niet-geïndiceerde zorg, nazorg en het Centrum voor Jeugd en Gezin dat gemeenten vroegtijdig hulp inzetten om zoveel mogelijk de instroom in de jeugdzorg te voorkomen en maatregelen nemen waardoor de uitstroom wordt bevorderd (nazorg, begeleid wonen en dergelijke). De provincie ondersteunt deze afspraken met de inzet van Bureau Jeugdzorg en de provinciale ondersteuningsorganisaties alsmede met het budget voor niet-geïndiceerde zorg.

Voor nadere informatie over het overige provinciale jeugdzorgbeleid verwijzen wij naar het ontwerp provinciaal beleidskader jeugd 2009-2012.

2.2 Steunfunctietaken Zorg en Welzijn

In het coalitieakkoord hebben wij aangegeven dat mensen in Zuid-Holland de mogelijkheid moeten hebben om te werken, zich te ontplooiën en te participeren in de samenleving. Wij willen dat Zuid-Hollandse burgers kunnen 'meedoen' aan de samenleving in al haar facetten. Dit betekent meedoen aan zaken als onderwijs en betaald werk of aan bijvoorbeeld vrijwilligerswerk in de wijk.

Niet voor iedereen is participeren echter even vanzelfsprekend. Voor mensen die chronisch ziek zijn of met een beperking leven, voor jongeren die te maken hebben met problemen thuis of voor mensen die intensieve zorg verlenen aan hun partner of kind is het niet altijd gemakkelijk om mee te doen. Zij hebben hiervoor soms ondersteuning nodig die bureaus, vrienden of familie niet kunnen bieden. Op dat moment komt de overheid in zicht om gepaste ondersteuning te geven, onder andere in de vorm van zorg- en welzijnsdiensten.

Wij willen onze provinciale bijdrage leveren aan het ondersteunen van deze burgers. Dit doen wij in de regel niet op directe wijze, maar meestal door ondersteuning van organisaties en/of overheden die eerstverantwoordelijk zijn. Dit beschouwen wij als onze *steunfunctietaken*, ook wel het tweedelijnswerk genoemd (dit ter onderscheiding van direct op de burger gericht eerstelijnswerk).

Op het gebied van zorg en welzijn zien wij op een aantal onderdelen een provinciale steunfunctietaak. Allereerst onze wettelijke steunfunctietaak richting gemeenten in het kader van de Wet maatschappelijke

ondersteuning (Wmo). Daarnaast willen wij ondersteuning bieden aan gebruikers van zorg en welzijn door het voeren van *zorgvragersbeleid*. Als derde willen wij gemeenten, zorgvragers en zorg- en welzijnsprofessionals ondersteunen door een makelaarsrol te vervullen en hen bij elkaar te brengen in zorgplatforms, de zogenoemde *zorgnetwerken*.

De ondersteuning aan gemeenten in het kader van artikel 13 Wmo zullen wij doen via de RAS. Dit onderdeel zal verderop in deze notitie geregeld terugkomen. Bij de overige twee onderdelen (zorgvragersbeleid en zorgnetwerken) is sprake van directe provinciale aansturing en die zullen wij daarom hieronder slechts kort aanstippen.

Ondersteuning aan gemeenten

Voorwaarden scheppen en omstandigheden creëren die ervoor zorgen dat burgers kunnen meedoen, behoren in de eerste plaats tot de verantwoordelijkheid van gemeenten. De lokale overheid staat immers het dichtste bij de burger, waardoor zij het beste kan inschatten wat nodig is. Dit is een wettelijke verantwoordelijkheid die (onder meer) is vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Gemeenten hebben het primaat in de Wmo. De Wmo kent echter ook een wettelijke verantwoordelijkheid toe aan provincies, namelijk het voeren van beleid voor het steunfunctiewerk. Hieronder wordt verstaan "activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden daarvan ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning". Wij zijn hiervoor niet verantwoordelijk in de gemeenten Rotterdam en Den Haag, behalve op het terrein van minderheden (artikel 14 Wmo).

De verantwoordelijkheden van gemeenten in het kader van de Wmo zijn vervat in negen prestatievelden:

1. Bevorderen sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen bij het opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.
3. Geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
5. Bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem.
6. Verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en bevorderen van hun zelfstandig functioneren of deelname aan het maatschappelijk verkeer.
7. Bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang, en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.
8. Bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
9. Bevorderen van verslavingsbeleid.

Bij de Wmo zullen wij ons concentreren op de ondersteuning van gemeenten en niet op de uitvoering. Uit oogpunt van onze politieke prioriteit om maatschappelijke participatie te bevorderen, zullen wij ons hoofdzakelijk richten op die prestatievelden van de Wmo, die in de kern draaien om het 'meedoen' van burgers en hoofdzakelijk een 'welzijns karakter' hebben. Op de velden die een zwaarder zorg(voorzienings)karakter hebben, zullen wij geen ondersteuning aanbieden. Door het accent te leggen op alleen die prestatievelden waarvan participatie de kern is, vinden wij de aansluiting bij onze provinciale doelstellingen. Op vraag van gemeenten zullen onze ondersteuningsinstellingen een passend aanbod doen op de prestatievelden 1, 2 en 4.

Daarnaast bieden wij ondersteuning op de prestatievelden 3 en 5. Deze ondersteuning is echter in de eerste plaats gericht op zorgvragers (zie direct hieronder) en is derhalve geen ondersteuning aan gemeenten, zoals bedoeld in artikel 13.

De prestatievelden 6 tot en met 9 beschouwen wij overwegend als verplichtingen aan gemeenten om feitelijke zorg(voorzieningen) in te kopen en te regelen voor diverse doelgroepen burgers (het zogenoemde *compensatiebeginsel* dat de gemeente verplicht om beperkingen te compenseren die iemand ervaart bij het voeren van een huishouden, bij het ontmoeten van mensen of in het vervoer). Op deze aan zorginkoop gerelateerde prestatievelden zien wij geen rol voor de provincie weggelegd. Daarbij komt ook dat de provinciale ondersteuningsinstellingen op de laatste vier prestatievelden vrijwel geen aanbod hebben ontwikkeld en andere organisaties deze ondersteuningsrol al vervullen (denk bijvoorbeeld aan de regionale GGD'en actief op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg).

Ondersteuning aan zorgvragers

In het kader van de Wmo bieden wij niet alleen ondersteuning aan gemeenten. Wij vinden het ook van belang om burgers die gebruikmaken van het zorg en- welzijnsaanbod, bekostigd vanuit de Wmo, op onafhankelijke wijze te ondersteunen bij hun belangen. Dit doen wij door het voeren van zorgvragersbeleid. In 1994 is de wettelijke taak op het gebied van zorgvragersbeleid zoals vastgelegd in de Tijdelijke Stimuleringsregeling Patiënten/Consumenten Platforms, gedecentraliseerd naar de provincies. De budgetten zijn aan het provinciefonds toegevoegd. Vanuit dit beleid financieren wij de belangenbehartigingsorganisatie Zorgbelang Zuid-Holland alsmede de telefonische hulpdiensten. Zorgbelang Zuid-Holland fungeert hierin namens zorgvragers als derde partij in het krachtenveld van aanbieders (in het kader van de Wmo zijn dit de gemeenten) en verzekeraars. Zorgbelang draagt dus bij aan de ondersteuning van cliënten. Dit doet het over het algemeen op het collectieve niveau. Zorgbelang heeft echter ook de functie *Informatie en Klachtenopvang Gezondheidszorg* (de zogenaamde IKG-functie). Hierbij informeert en ondersteunt het wel degelijk individuele patiënten en cliënten. Zorgbelang acteert daarmee op prestatieveld 3 van de Wmo.

De werkzaamheden van Zorgbelang bewegen zich ook op prestatieveld 5 van de Wmo, omdat Zorgbelang ten doel heeft om participatie van patiënten en consumenten van zorg en welzijn te bevorderen. Via Zorgbelang levert de provincie dus ook een bijdrage aan prestatievelden 3 en 5 van de Wmo. Daarbij moet nadrukkelijk in gedachten gehouden worden dat Zorgbelang niet tot de provinciale ondersteuningsinstellingen gerekend mag worden. De werkzaamheden van Zorgbelang zijn namelijk niet gericht op tweedelijns-ondersteuning ten behoeve van gemeenten, maar op de collectieve belangenbehartiging en de individuele, onafhankelijke ondersteuning van patiënten en cliënten in Zuid-Holland.

Zorgbelang zet zich niet alleen in voor gebruikers van Wmo-zorg- en welzijnsdiensten, maar ook voor burgers die afhankelijk zijn van zorg betaald uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Zorgverzekeringswet. In de nabije toekomst zal Zorgbelang ook de collectieve belangen van jeugdigen die zorg krijgen volgens de Wet op de jeugdzorg (Wjz) behartigen. Door de stem van zorgvragers hoorbaar te maken, willen wij met ons provinciaal zorgvragersbeleid tevens bewerkstelligen dat het aanbod van zorg- en welzijnsdiensten in Zuid-Holland zo vraaggericht mogelijk wordt aangeboden.

In het eerste kwartaal van 2009 zullen wij dieper ingaan op het zorgvragersbeleid wanneer wij de Commissie Samenleving de evaluatie van het zorgvragersbeleid voorleggen.

De telefonische hulpdiensten zijn bovenlokaal georganiseerd waarbij de inzet met name wordt verricht door vrijwilligers. Vanwege de aard van de functie en het daarbij benodigde schaalniveau is het in de praktijk niet doelmatig om deze op lokaal niveau te organiseren.

Zorgnetwerken

Door de inzet van zogenoemde 'Zorgnetwerken' willen wij een platform bieden waarop zorgvragers, gemeenten, verzekeraars, woningcorporaties en zorg- en welzijnsaanbieders elkaar vinden en tot afstemming kunnen komen. Zo willen wij een bijdrage leveren aan een optimale infrastructuur van zorg en welzijn in Zuid-Holland. Binnen deze platforms kan bijvoorbeeld afstemming gezocht worden tussen gemeenten en zorgkantoren over de aansluiting van de Wmo op de AWBZ.

De Zorgnetwerken worden gevormd door de Regionale Commissies Gezondheidszorg (RCG's) en Regionale Zorgberaden. Zij zullen zich in tegenstelling tot het verleden enkel nog richten op deze platformfunctie. De ondersteuningstaak van de RCG's en Zorgberaden op het terrein van wonen, welzijn, zorg leggen wij neer bij één van de nieuw te vormen ondersteuningsinstellingen.

2.3 Versterken culturele kwaliteit

Onze prioriteiten voor cultuur hebben wij onlangs beschreven in het Cultuurplan 2009-2012 'Mooi en meedoen, meer ruimtelijke kwaliteit en cultuurparticipatie', vastgesteld door PS op 25 juni 2008.

Hierin is de waarde van cultuur beschreven als een belangrijke factor voor de kwaliteit van leven in steden en dorpen. Cultuur is van ons allemaal, raakt ons allemaal en bindt ons allemaal. Cultuur vertelt ons wie we zijn en waar we vandaan komen en gunt ons daarmee ook een blik op de toekomst.

Voor ons cultuurbeleid staan twee hoofdpogaven uit het coalitieakkoord voorop:

1. een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving (**mooi**)
2. meer maatschappelijke participatie (**meedoen**)

Wij willen de RAS benutten om doelstellingen op het gebied van cultuurparticipatie te bereiken. Het gaat hierbij om projecten cultuurparticipatie met als doel bevorderen van actieve participatie aan kunst en cultuur door alle inwoners van Zuid-Holland. De middelen die wij hiervoor beschikbaar stellen, zijn deels autonoom en deels rijksmiddelen en berusten op afspraken tussen het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Fonds voor Cultuurparticipatie. Voor de eerste hoofdpogave, de aantrekkelijke leefomgeving, achten wij het instrument RAS niet geschikt, vanwege de specifieke aard van de onderwerpen en de externe partners.

3. NAAR EEN RESULTAATGERICHTE RAS-NIEUWE-STIJL

Met de RAS (Regionale Agenda Samenleving) willen samenwerkingsverbanden van Zuid-Hollandse gemeenten en de provincie gedeelde maatschappelijke ambities verwezenlijken door gezamenlijk afspraken te maken.

De RAS is voor de provincie een instrument – en dus geen doel op zich - waarmee wij onze inhoudelijke beleidsdoelen op het gebied van maatschappelijke participatie willen bereiken. De RAS is niet in alle gevallen het 'vehikel' voor het behalen van onze beleidsprioriteiten, maar wij beschouwen het wel als één van onze belangrijkste instrumenten. Voor de periode 2009-2012 zal de RAS wezenlijke veranderingen ondergaan ten opzichte van de convenantperiode 2006-2008.

Door op te trekken met (samenwerkende) gemeenten willen wij met de RAS maatschappelijke opgaven op integrale wijze aanpakken. Op deze manier streven wij ernaar om met de inzet van de provinciaal beschikbare middelen een zo maximaal mogelijk maatschappelijk effect te sorteren. Zo willen wij onze bijdrage leveren aan het bevorderen van participatie van Zuid-Hollandse burgers.

Bij de ontwikkeling van de nieuwe bestuursovereenkomsten RAS 2009-2012 zullen wij onze energie en middelen geconcentreerder inzetten door een beperkter aantal thema's onderdeel te laten zijn van de RAS 2009-2012. Door te kiezen voor een RAS nieuwe stijl willen wij het maatschappelijk effect van de RAS vergroten en nog systematischer aansluiten bij de gemeentelijke beleidsprioriteiten en ondersteuningswensen.

3.1 RAS 2009-2012

Ter voorbereiding op de RAS 2009-2012 zijn in mei en juni 2008 gesprekken gevoerd met alle negen verbanden van samenwerkende gemeenten. Deze gesprekken zullen in september en oktober worden voortgezet met de intentie om eind 2008 met alle regio's nieuwe bestuursovereenkomsten getekend te hebben. Hierin leggen wij onder andere het volgende vast:

- Doelen en prestatieafspraken 2009-2012 op hoofdlijnen voor de thema's jeugdpreventie, ondersteuning sociale infrastructuur/ Wmo en cultuurparticipatie.
- De financiële inzet van gemeenten, het verband van samenwerkende gemeenten en de provincie voor de periode 2009-2012 en een globale verdeling van deze inzet over de verschillende jaren.
- De eventueel benodigde overgangsmaatregelen van de oude naar de nieuwe RAS.
- De verplichting tot prestatie- en budgetverantwoording door de regio's.
- De afspraak voor een jaarlijks bestuurlijk overleg over de uitvoering, de te maken en eventueel te wijzigen afspraken voor het daaropvolgende jaar.

Per thema gaat het om de volgende beleidsdoelen:

1. Preventief jeugdbeleid

Met de RAS geven wij invulling aan de bestuurlijke afspraken over de aansluiting tussen (preventief) jeugdbeleid en jeugdzorgbeleid zoals verankerd in de Wet op de Jeugdzorg en in prestatievelde 2 van de Wmo. Door gemeenten te ondersteunen in hun preventief jeugdbeleid (inclusief nazorg) willen wij de instroom in de jeugdzorg afremmen en de uitstroom uit de jeugdzorg bevorderen. Wij streven ernaar dat in 2012 in elke gemeente een goed werkend preventief jeugdhulpaanbod is, waardoor jeugdigen en ouders/opvoeders met problemen in een vroegtijdig stadium worden gesignaleerd en geholpen.

Voor het terugdringen van de instroom in de jeugdzorg en het bevorderen van de uitstroom uit de jeugdzorg bieden wij de regio's financiële middelen in de vorm van een budget. De regio's ontvangen dit budget naar rato van het 'gewogen' aantal jeugdigen in hun regio. Het geld kan worden besteed aan uitbreiding van opvoedingsondersteuning en lichte ambulante hulp. Hiervoor maken wij prestatieafspraken, gebaseerd op

het leveren van cliëntcontacturen. Het budget kan ook gebruikt worden om activiteiten jeugdpreventie uit te voeren of voor voorzieningen op het gebied van nazorg, zoals voor begeleid wonen. Deze laatste activiteiten mogen ook gericht zijn op de groep 18-23 jarigen, die niet binnen de Wet op de Jeugdzorg valt maar wel een doelgroep is van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Naast deze budgetten bieden wij tevens ondersteuningsuren jeugdpreventie vanuit de ondersteuningsinstellingen. Hiermee kunnen gemeenten onder meer hun Centra voor Jeugd en Gezin of programma's als 'Veilig opgroeien' ondersteunen. Bij afspraken die wij maken zullen wij erop toezien dat diversiteit als integraal onderdeel of als aspect wordt meegenomen en er bijvoorbeeld rekening wordt gehouden met de specifieke vraag van allochtone jongeren en ouders.

2. Ondersteuning sociale infrastructuur/Wmo

Het thema sociale infrastructuur/Wmo is de tweede pijler van de RAS. Zoals in paragraaf 2.2 besproken zullen wij gemeenten ondersteunen bij de voorbereiding en uitvoering van hun beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Hiermee geven wij invulling aan onze wettelijke verantwoordelijkheid voor het steunfunctiewerk (artikel 13 Wmo) en willen wij bereiken dat de sociale samenhang en leefbaarheid in wijken en buurten vergroot worden en burgers zich betrokken voelen bij hun directe leefomgeving. Wij willen een impuls geven aan de versterking van de *civil society* door te stimuleren en te faciliteren dat burgers zelf een bijdrage leveren aan de samenleving in de vorm van vrijwilligerswerk of mantelzorg. Voor de ondersteuning van gemeenten bij hun Wmo-taken zullen wij via de RAS de ondersteuningsvraag inventariseren en onze ondersteuningsinstellingen inzetten op de hierna genoemde Wmo-prestatievelden. Ook hier is het belangrijk dat diversiteit als integraal onderdeel of als aspect wordt meegenomen.

Prestatieveld 1: Leefbaarheid en sociale samenhang in wijken en buurten. Hierbij kan gedacht worden aan ondersteuning door implementatie van methodieken zoals brede school of *Community's that Care*. Maar bijvoorbeeld ook aan ondersteuning bij de stimulering van alfabetisering of sportdeelname.

Prestatieveld 2: Preventief jeugdbeleid (tevens opgenomen in de Wjz).

Prestatieveld 4: Mantelzorgers en vrijwilligers. Hier kan het gaan om deskundigheidsbevordering en innovatie voor (regionale) steunpunten mantelzorg, bureaus voor informele zorg of vrijwilligerscentrales. Of om het ondersteunen van gemeenten bij het creëren van een regionaal dekkende infrastructuur. Hiermee willen wij een bijdrage leveren aan het verstevigen van de *civil society*.

3. Cultuurparticipatie

Door het thema cultuurparticipatie op de RAS te plaatsen, streven wij naar het vergroten van de actieve deelname van burgers aan kunst en cultuur. Wij willen bereiken dat elke inwoner van Zuid-Holland, te beginnen bij de jeugd, actief in aanraking kan komen met kunst, media en cultureel erfgoed.

Onze ambities op het gebied van cultuurparticipatie willen wij voor een deel bereiken door prestatieafspraken met de RAS-regio's. De middelen die wij hiervoor beschikbaar stellen, zijn deels autonoom en deels rijksmiddelen en berusten op afspraken tussen het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Fonds voor Cultuurparticipatie. Wij stellen ongeveer de helft van het totale budget voor cultuurparticipatie beschikbaar aan de RAS. Met deze middelen, alleen bestemd voor gemeenten met minder dan 90.000 inwoners, stellen de RAS-regio's regionale plannen op. De andere helft van het budget voor cultuurparticipatie zetten wij in via boekjaarsubsidies aan onze cultuurinstellingen (zie hoofdstuk 4). Omdat het hier voor een deel om rijksmiddelen gaat, zijn bij het maken van de prestatieafspraken ook de voorwaarden van het rijk van belang.

3.2 Procedurele maatregelen

Overgangsmaatregelen wonen, welzijn, zorg

De convenantperiode van de RAS 2006-2008 eindigt op 31 december 2008. Als gevolg van de veranderingen in het RAS-beleid voor 2009-2012 kunnen er in sommige gevallen knelpunten ontstaan. Wij denken dan met name aan de ondersteuning bij uitvoering van de pacts wonen, welzijn, zorg. De ondersteuningstaken van de Regionale Commissies Gezondheidszorg en de Zorgberaden op deze gebieden, zullen in de toekomst worden neergelegd bij één van de ondersteuningsinstellingen. De RCG's en Zorgberaden zullen zich alleen nog richten op hun platformfunctie. Op dit moment zijn de ondersteuningsinstellingen echter nog niet in staat deze functie over te nemen. Daarom kunnen voor dit onderdeel voor maximaal twee jaar overgangsmaatregelen worden afgesproken als de RAS-regio's dit nodig achten en kunnen motiveren.

Geen gedwongen winkelnering

Het is onze intentie om vanaf 2012 een substantieel deel van het RAS-budget voor jeugd en sociale infrastructuur/Wmo ter beschikking te stellen aan de RAS-regio's in plaats van aan de ondersteuningsinstellingen. Hiermee willen wij 'gedwongen winkelnering' terugdringen, waarbij gemeenten min of meer verplicht zijn aangewezen op het aanbod van de ondersteuningsinstellingen. Wij kunnen hiertoe overgaan wanneer de vraag van gemeenten voldoende vorm heeft gekregen en de ondersteuningsinstellingen de gelegenheid hebben gehad hun werkwijze aan te passen. Vanaf 2009 wordt deze verandering gefaseerd ingevoerd.

Tevredenheidmeting

In 2010 zullen wij een tevredenheidmeting houden onder de afnemers van de ondersteuningsinstellingen, inclusief de ervaringen van gemeenten.

4. NAAR DUURZAME EN VRAAGGERICHTE ONDERSTEUNINGSINSTELLINGEN

Net als de RAS zijn de ondersteuningsinstellingen - ook wel de provinciale steunfunctiestructuur genoemd - een instrument voor het bereiken van onze (beleids)doelstellingen. Een groot deel van de inzet van de ondersteuningsinstellingen vloeit voort uit de RAS; voor de thema's sociale infrastructuur/Wmo en jeugd zelfs geheel.

Voor cultuur ligt dit iets anders. In de eerste notitie Maatschappelijke Participatie is opgenomen dat cultuurparticipatie in enge zin zou worden ondergebracht in de RAS. De beleidsvelden die samenhangen met 'mooi' zoals monumentale structuren en landschappen, archeologie, molens, percentageregeling kunst staan buiten de RAS. Maar dit geldt ook voor 'meedoen'-onderwerpen als cultuureducatie, bibliotheken, regionale historische centra, vrije tijd en regionale omroepen. Omdat dit het overgrote deel betreft van cultuur, ligt directe aansturing van de instellingen door de RAS minder voor de hand. In paragraaf 4.4 lichten we toe hoe we de wensen van de RAS op het gebied van cultuurparticipatie willen betrekken bij de aansturing van de boekjaarinstellingen.

Zoals aangegeven in de eerdere notitie Maatschappelijke Participatie is de provinciale steunfunctiestructuur op dit moment onvoldoende toegerust voor het bereiken van onze doelen. Uit onderzoek en gesprekken met gemeenten is gebleken dat een kwaliteitsverbetering noodzakelijk is, dat het aanbod te versnipperd is en onvoldoende aansluit op de vraag. Ook gemeenten zullen hun ondersteuningswensen scherper moeten formuleren.

Ook de uitwerking van het programma Provincie Nieuwe Stijl vraagt om een herijking van de provinciale steunfunctiestructuur. PS besloten op 23 april 2008 om "te stoppen met de financiering van eerstelijnsactiviteiten en de provinciale ondersteuningsinstellingen alleen nog te financieren voor hun tweedelijns taken. Daarnaast gaven zij GS opdracht tot een bundeling te komen van project- en boekjaarsubsidies en een bundeling van kleine subsidies tot grotere robuuste subsidies".

Wij stellen onszelf ten doel om vóór 2012 voldoende brede en flexibele organisaties te hebben die gemeenten en (op basis van gemeentelijk beleid) maatschappelijke organisaties op vraaggerichte wijze ondersteunen op het gebied van maatschappelijke participatie. Deze ondersteuning zal primair bestaan uit innovatie- en deskundigheidsbevordering en kennisuitwisseling. De instellingen moeten in staat zijn vernieuwend te denken en te werken, zodat zij de door ons beoogde innovatie kunnen doorvoeren. Vóór 2012 willen wij alle andere activiteiten van de ondersteuningsinstellingen beëindigen, zodat wij zwaarder kunnen inzetten op zaken die wij tot onze verantwoordelijkheid rekenen. Dit betekent dat wij niet langer activiteiten bekostigen die behoren tot het eerstelijns werk, die onvoldoende aansluiten bij de provinciale taken, die als eigen interne taak van een organisatie kunnen worden gezien en die zich direct afspelen op het lokale niveau. De huidige overlap in werkzaamheden tussen instellingen willen wij tot een minimum terugbrengen.

Om dit te bereiken hebben wij in onze eerste notitie Maatschappelijke Participatie de volgende maatregelen aangekondigd:

- Doorlichting van organisaties op het uitvoeren van taken die niet tot het provinciaal domein behoren.
- Clustering van taken en/of organisaties waar dat meerwaarde heeft; een logische inhoudelijke clustering die inhoudelijke overlap verkleint en overhead vermindert.
- Clustering van de functies vergaren van kennis en verspreiden van kennis.

In de afgelopen maanden hebben wij de eerste stappen gezet in dit traject van herijking. Wij hebben gesprekken gevoerd met 24 instellingen, die van de provincie een boekjaarsubsidie ontvangen (veelal aangevuld met projectsubsidies). In de gesprekken met de instellingen hebben wij hun activiteiten

beoordeeld op basis van de uitgangspunten van het programma Provincie Nieuwe Stijl en de notitie Maatschappelijke Participatie 2007-2011.

In het onderstaande zullen wij aangeven tot welke inzichten de communicatie met het veld en de doorlichting van de ondersteuningsinstellingen hebben geleid. Wij zullen aangeven wat wij willen doen om de versnippering terug te dringen en te komen tot een effectieve, efficiënte en vraaggerichte steunfunctiestructuur. Hierbij tekenen wij nadrukkelijk aan dat besluitvorming over de financiële consequenties van de herijking, moet worden meegenomen in de integrale afweging bij de behandeling van de (meerjaren)begroting door PS in november 2008.

Alvorens in te gaan op de veranderingen die wij willen doorvoeren in de provinciale steunfunctiestructuur, geven wij een beschrijving van wat wij beschouwen als kernactiviteiten van de ondersteuningsinstellingen, te weten deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en innovatie. Ook geven wij invulling aan het begrip 'ondersteuning'.

4.1 Ondersteuning: deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en innovatie

De ondersteuningsinstellingen leveren 'ondersteuning' aan gemeenten en/of maatschappelijke instellingen, maar uit gesprekken met de organisaties zelf en met gemeenten blijkt dat niet altijd duidelijk is wat met ondersteuning precies wordt bedoeld. Gesubsidieerde activiteiten uit het verleden laten zien dat ook de provincie niet altijd eenduidig en consequent met het begrip is omgesprongen. Om voor iedereen duidelijkheid te verschaffen, is het van belang het begrip 'ondersteuning' te omschrijven en te operationaliseren.

De provinciale ondersteuningsinstellingen ook wel 'steunfunctieinstellingen' genoemd ontvangen alle een meerjarige, structurele boekjaarsubsidie van de provincie. De aanduiding 'steunfunctie' slaat op het type werkzaamheden: het ondersteunen van andere, vaak lokale organisaties bij de uitvoering van hun 'eerstelijnswork'. Eerstelijnswork is datgene wat er gebeurt tussen bijvoorbeeld huisarts en patiënt, makelaar en klant of tussen leraar en klas. Een tweedelijnsorganisatie of steunfunctie maakt het mogelijk dat werkers in de eerste lijn hun werk beter kunnen doen door hen te ondersteunen met:

- deskundigheidsbevordering
- kennisuitwisseling
- innovatie.

Gelet op het bovenstaande zullen wij voor het terrein van maatschappelijke participatie de volgende denklijn volgen voor het begrip 'ondersteuning' op basis waarvan wij afspraken zullen maken met de ondersteuningsinstellingen. De uitwerking van deze denklijn zal in overleg met de afzonderlijke instellingen en de provincie tot stand komen.

Jeugd en Wmo

Ondersteuning Jeugd en Wmo is het pakket van activiteiten uitgevoerd door provinciale ondersteuningsinstellingen in de vorm van deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en innovatie ten behoeve van organisaties die in de eerste lijn actief zijn op het gebied van maatschappelijke vraagstukken, jeugd en Wmo en waarvoor de gemeente de primaire overheidsverantwoordelijkheid heeft. De ondersteuning sluit aan op door gemeenten gewenst en geformuleerd beleid. De gemeenten formuleren de vraag naar ondersteuning, die meestal geboden wordt aan eerstelijnsorganisaties.

Cultuur

Ondersteuning cultuur is het pakket van activiteiten uitgevoerd door provinciale ondersteuningsinstellingen in de vorm van deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en innovatie aan organisaties die in de eerste lijn actief zijn op het gebied van cultuurparticipatie en waarvoor onze medeoverheden de

overheidsverantwoordelijkheid hebben. In sommige gevallen is de ondersteuning gericht op (semi)private instellingen die niet onder overheidsverantwoordelijkheid vallen.

Deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en innovatie zijn zoals gezegd de componenten waaruit ondersteuning is opgebouwd. Hieronder geven wij nader invulling aan deze begrippen.

Deskundigheidsbevordering

Onder deskundigheidsbevordering verstaan wij alle activiteiten van de provinciale ondersteuningsinstellingen die gericht zijn op het vergroten van de bekwaamheid van de (medewerkers van) uitvoerende organisaties door het overdragen van kennis, met als doel de kwaliteitsverbetering van de eerstelijns dienstverlening. De provinciale instellingen doen dit door:

- het geven van advies en voorlichting (helpdeskfunctie);
- het organiseren en begeleiden van adviestrajecten bijvoorbeeld rondom de ontwikkeling van Centra voor Jeugd en Gezin;
- het geven van cursussen en trainingen. Hierbij merken wij nadrukkelijk op dat de provincie geen cursussen en trainingen zal bekostigen die passen binnen het 'goed werkgeverschap' van gemeenten of organisaties.

Kennisuitwisseling

We maken een onderscheid tussen kennisoverdracht aan de ene kant en kennisuitwisseling aan de andere. Het overdragen van kennis, zoals hierboven beschreven, zien wij als een kerntaak van de ondersteuningsinstellingen. Zij hebben een helpdeskfunctie naar de eerste lijn en dragen bijvoorbeeld door het ontwikkelen van methodieken bij aan kennisoverdracht.

Onder kennisuitwisseling daarentegen verstaan wij het doen van onderzoek, het halen, beheren en verspreiden van kennis. Deze functies maken uitdrukkelijk geen onderdeel uit van de reguliere ondersteuningstaken. Deze functies van kennis & informatie en platform & netwerk zullen worden toegewezen aan het toekomstig onderzoeks- en expertisecentrum (Tympaan en Netwerken Sociale Initiatieven (NSI) Zuid-Holland). Het gaat hier bijvoorbeeld om het beheer en de verspreiding van *good-practices*.

Innovatie

Nog meer dan tweedelijnssteun is 'innovatie' een begrip dat op vele wijzen uitgelegd kan worden. Wij kiezen ervoor om innovatie binnen de context van maatschappelijke participatie te bezien als iets wat betrekking kan hebben op nieuwe combinaties van bestaande uitvindingen, ideeën en toepassingen, waarbij net iets andere wegen worden ingeslagen. Daarnaast kan het ook gaan om verbeteringen van bestaande opvattingen, methoden en toepassingen van ideeën. Wij zien onze innoverende rol voor maatschappelijke vraagstukken daarom vanuit de volgende twee invalshoeken:

- a. inhoudelijke vernieuwing;
- b. andere methodieken en werkwijzen, waaronder procesmatige veranderingen en kwaliteitsverbeteringen.

Innovatie heeft de afgelopen jaren plaatsgevonden deels via de boekjaarsubsidies aan ondersteuningsinstellingen en deels via projectsubsidies die soms aan boekjaarrelaties werden toegekend maar veelal ook aan andere partijen. Bij projectsubsidies ging het soms om gerichte innovatie, maar vaak ook om allerlei 'losse' projecten.

Om de komende jaren innovatie gericht te laten plaatsvinden willen wij komen tot een thematische 'Innovatieagenda Samenleving' met beperking van het aantal thema's om versnippering tegen te gaan. Het ligt daarbij voor de hand aan te sluiten bij de prioritaire taken op het gebied van maatschappelijke

participatie. Thema's voor de komende jaren zijn daarom jeugdzorg, Wmo, diversiteit, versterking positie patiënten en cliënten, cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en bibliotheekvernieuwing. Daarnaast willen wij nadrukkelijk aan gemeenten de mogelijkheid bieden thema's aan te brengen, dan wel bij te dragen aan de uitwerking en invulling van door ons genoemde onderwerpen.

Provinciale ondersteuningsinstellingen zullen een substantieel deel van de Innovatieagenda uitvoeren. Wij verwachten van hen dat zij tussen de 10% en 20% van de boekjaarsubsidies gebruiken voor innovatieve activiteiten. Voor de culturele ondersteuningsinstellingen geldt een maximum van 20% van de boekjaarsubsidie voor innovatieve activiteiten.

Daarnaast zal een relatief gering deel van het totale innovatiebudget worden ingezet bij provinciale ondersteuningsinstellingen of andere organisaties op basis van gerichte opdrachten.

Wie inzet op innovatie accepteert ook de mogelijkheid dat projecten kunnen mislukken. Bij succesvolle projecten moet echter gestreefd worden naar continuering. Voor innovatie die plaatsvindt binnen de RAS, willen wij daarom zoveel mogelijk vooraf de afspraak maken met gemeenten dat zij of andere partijen succesvolle projecten na afloop overnemen.

4.2 Afbouw en beëindigen van activiteiten en subsidies

Op grond van het programma Provincie Nieuwe Stijl (PNS) en de notitie Maatschappelijke Participatie 2007-2011 kiezen wij ervoor om verschillende (typen) activiteiten te beëindigen. Dit doen wij zo snel mogelijk, maar wel zorgvuldig en met inachtneming van redelijke termijnen. Wij zullen de instellingen in de gelegenheid stellen om - conform artikel 4.7 en 4.8. van de Awb - hun zienswijze weer te geven.

Afbouw en beëindigen activiteiten en subsidies jeugd en sociale infrastructuur/Wmo

In lijn met PNS zijn wij voornemens om vanaf 2009 alle subsidies af te bouwen en vanaf 2010 te beëindigen voor eerstelijnsactiviteiten, voor activiteiten die wij als instellingseigen beschouwen (goed werkgeverschap, ondersteuning van vrijwilligers en professionals bij het reguliere werk van de organisaties), en voor activiteiten die onvoldoende bijdragen aan provinciale prioriteiten. Met de betrokken instellingen maken wij afspraken over deze afbouw en eventueel overdracht van activiteiten. Tevens hebben wij de intentie om per 1 januari 2009 activiteiten te beëindigen waarvoor in 2008 projectsubsidie is toegekend en die niet doorlopen in 2009 of geen innovatief karakter hebben.

Ondersteuningsinstellingen voeren ook activiteiten uit voor organisaties in het maatschappelijk middenveld zonder tussenkomst van gemeenten. Bij deze activiteiten is het de vraag in hoeverre zij ondersteunend zijn in het kader van het provinciaal steunfunctiewerk. In 2009 moeten de ondersteuningsinstellingen aantonen of deze activiteiten 'op vraag van' een gemeente worden uitgevoerd. Wanneer dit niet zo is, willen wij de subsidie voor die activiteiten per 1 januari 2010 beëindigen.

In het kader van de Wet op de jeugdzorg werkt het Expertisecentrum voor Jeugd, Samenleving en Opvoeding (JSO) ondersteunend aan de preventieve taakuitvoering van Bureau Jeugdzorg (Bjz). Op dit vlak biedt JSO deskundigheidsbevordering op het gebied van signalering (onder andere kindermishandeling), probleembespreking, doorverwijzing en opvoedingsondersteuning. Deze taken liggen dicht bij de werkzaamheden van Bjz/Advies en Meldpunt Kindermishandeling. Zij bieden namelijk advies en bevorderen de deskundigheid van de deelnemers aan casuïstiekoverleggen jeugd en het Centrum voor Jeugd en Gezin en geven voorlichting over kindermishandeling. De overlap tussen de werkzaamheden willen wij tegengaan. In 2009 wordt dit nader onderzocht.

Met de instellingen die merendeels eerstelijnswork verrichten en/ of hoofdzakelijk binnen het lokale domein actief zijn, willen wij onze subsidierelatie op termijn beëindigen.

Voor vijf instellingen op het gebied van jeugd- en jongerenwerk geldt dat zij hun activiteiten uitvoeren binnen het lokale domein. Een extra bezwaar is dat (behalve bij Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland) deze activiteiten hoofdzakelijk ten goede komen aan de eigen leden van de vereniging of instelling. Wij achten het onwenselijk om wel deze, maar niet andere soortgelijke instellingen te subsidiëren en willen daarom de subsidie aan de volgende instellingen vanaf 2010 beëindigen:

- Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland
- Steunpunt Scouting Zuid-Holland
- Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond Zuid-Holland (HGJB)
- Provinciaal Gereformeerd Centrum voor Jeugd- en Jongerenwerk Zuid-Holland (PGCJ)
- YMCA Zuid-Holland

Voor Stichting Provinciaal Overleg Cliëntenraden Zuid-Holland (SPOC) en Diaconaal Maatschappelijk Activeringscentrum/ Arme Kant Zuid-Holland geldt dat hun activiteiten liggen op het terrein van armoedebestrijding en de Wet werk en bijstand. Dit is een verantwoordelijkheid van gemeenten. Wij zijn daarom van plan om per 1 januari 2010 onze subsidierelatie met deze instellingen te beëindigen.

Tot slot willen wij ook onze subsidierelatie met de Zuid-Hollandse Vereniging voor Kleine Kernen beëindigen. Zij ondersteunt dorps- en belangenorganisaties van kleine woonkernen. De activiteiten van de vereniging zijn sterk gericht op het ondersteunen van nieuw op te richten organisaties van bewoners. Wij zijn van mening dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor eventuele ondersteuning aan burgers/ bewonersorganisaties. De subsidie aan de Vereniging voor Kleine Kernen willen wij daarom per 1 januari 2010 beëindigen. De ondersteuningstaken van de Vereniging voor Kleine Kernen leggen wij neer bij één van de nieuw te vormen ondersteuningsinstellingen.

Afbouw en beëindigen activiteiten en subsidies Cultuur

Ook voor cultuur zijn wij voornemens om alle subsidie te beëindigen voor eerstelijnsactiviteiten, activiteiten die geen bijdrage leveren aan provinciale prioriteiten, of die plaatsvinden op het lokale niveau. Daarbij is een onderscheid te maken tussen projectsubsidies en boekjaarsubsidies. De eerste zullen op korte termijn worden afgebouwd. Met het stopzetten van boekjaaractiviteiten zal worden begonnen per 1 januari 2010.

De projectsubsidies gekoppeld aan Holland Dance Festival, Crossing Border en Haganum lopen per 1 januari 2009 af. Omdat de projecten rond het Filmfestival Rotterdam gekoppeld zijn aan het schooljaar, loopt (een deel van) de subsidie nog door in de eerste helft van 2009.

De projectsubsidie voor de BKV-activiteiten (beeldende kunst en vormgeving) van Kunstgebouw, namelijk 'Met andere ogen' en 'De vormgevingsprijs Zuid-Holland' komt per 1 januari 2009 ten einde. Het gaat hier om rijksmiddelen beeldende kunst en vormgeving die vanaf die datum niet meer door het ministerie van OCW aan de provincie beschikbaar worden gesteld. Voor de resterende BKV-activiteiten in de boekjaarsubsidie van Kunstgebouw zal de subsidie per 1 januari 2010 worden beëindigd.

De voormalige boekjaarsubsidie voor de Instrumentenuitleen van Kunstgebouw zal per 1 januari 2010 aflopen.

De subsidie voor de truck van de Zuid-Hollandse Popunie tijdens de Dance Parade in Rotterdam stopt per 1 januari 2010.

De boekjaarsubsidie aan het Erfgoedhuis Zuid-Holland zal op drie onderdelen worden aangepast. Het onderdeel museumconsulenten zal in zijn huidige vorm in de komende jaren worden afgebouwd, vanwege het geringe provinciaal belang.

De bijdrage van de provincie aan het onderdeel monumentenwacht zal worden beperkt, vanwege het eerstelijnskarakter van deze activiteit. Wel willen wij graag de expertise op dit gebied behouden binnen het

Erfgoedhuis Zuid-Holland. Aangezien de ondersteuning van de monumentenwacht berust op afspraken met het Rijk wordt de subsidie om deze reden niet volledig beëindigd maar afgebouwd tot het niveau van de voormalige rijksbijdrage.

De subsidie die het Erfgoedhuis nu ontvangt voor de overdracht van gemeentelijke archieven naar streekarchieven willen wij per 1 januari 2010 stopzetten. Reden hiervoor is dat de overdracht in 2009 wordt afgerond.

Echter, zoals ook in het Cultuurplan 2009-2012 is vastgelegd wil de provincie beschikken over een sterke erfgoedinstelling. Wij ervan uit dat Erfgoedhuis Zuid-Holland deze rol kan blijven vervullen.

Theatergroep Max. is de afgelopen jaren in cofinanciering met het Rijk gesubsidieerd binnen de convenantsafspraken met Landsdeel West (Leiden, Haarlem, Noord-Holland en Zuid-Holland). Max. is echter een eerstelijns producerende instelling die als zodanig niet past binnen provincie nieuwe stijl. De boekjaarsubsidie aan Max. zal daarom in 2010 en 2011 worden afgebouwd.

4.3 Thematische clustering

In de eerste notitie Maatschappelijke Participatie hebben wij toegezegd een clustering te zullen nastreven die inhoudelijke overlap verkleint en overhead vermindert. Wij kiezen daarom voor een thematische clustering van de ondersteuningsactiviteiten langs de lijn van onze kerntaken, te weten ondersteuning

- in het kader van de Wet op de jeugdzorg gebundeld met de ondersteuning van het preventief jeugdbeleid;
- aan gemeenten op het gebied van de sociale infrastructuur/Wmo;
- gericht op cultuur.

Een vierde cluster betreft activiteiten gericht op het vergaren en verspreiden van kennis.

Hoewel deze clustering in de eerste plaats een thematische is, biedt zij ook mogelijkheden voor bundeling van de huidige organisaties. Dit is met de ondersteuningsinstellingen als voorstel besproken. In de komende periode zullen wij in overleg met hen hieraan nader uitwerking geven om vervolgens tot uitvoering over te gaan.

Cluster 1: Wet op de jeugdzorg + prestatieveld 2 Wmo

Wij staan een bundeling voor van de ondersteunende activiteiten op het terrein van jeugd tot 23 jaar, inclusief de ondersteuningsfunctie in het kader van de Wjz en de Wmo (prestatieveld 2, de zogenaamde vijf gemeentelijke taken). In deze bundeling zijn de activiteiten voor deze doelgroep op het terrein van diversiteit opgenomen.

Wij denken aan een bundeling van het Expertisecentrum voor Jeugd, Samenleving en Opvoeding (JSO) gecombineerd met één van beide instellingen voor diversiteit te weten het Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Stimulans, dan wel het Regionaal Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Meander.

Voor de instellingen binnen dit cluster denken wij aan een boekjaarsubsidie, die is opgebouwd uit ongeveer 2/3 voor tweedelijnssteun en 1/3 voor helpdesk, signalering, agendering, innovatie en methodiekontwikkeling.

Cluster 2: Ondersteuning sociale infrastructuur/ Wmo

In een bundeling van ondersteunende activiteiten op het terrein van de Wmo, inclusief de activiteiten op het terrein van diversiteit, zou ook ruimte moeten zijn voor de ondersteunende activiteiten op het terrein van sport en wonen, welzijn, zorg en participatie. Wij denken aan een bundeling van de volgende organisaties tot één CMO (Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling) Wmo, met daarin één van beide instellingen voor diversiteit:

- Zuid-Hollands expertisecentrum jeugd en leefbaarheid PJ Partners;
- Regionaal Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Meander en/of
- Centrum voor Maatschappelijke ontwikkeling Stimulans;

- Sportservice Zuid-Holland.

Voor de instellingen binnen dit cluster denken wij aan een boekjaarsubsidie, die is opgebouwd uit ongeveer 2/3 voor tweedelijns ondersteuning en 1/3 voor helpdesk, signalering, agendering, innovatie en methodiekontwikkeling.

Cluster 3: Cultuur

De boekjaarsubsidies van de Stichting Educatieve Orkest Projecten en Stichting Koorbegeleiding zullen worden gebundeld. Daarnaast onderzoeken wij of de culturele tak van PJ Partners kan worden ondergebracht bij de Popunie of Kunstgebouw. Beide bundelingen zullen worden afgerond vóór 2012.

Voor de overige cultuurinstellingen is een organisatorische clustering niet aan de orde, omdat zij sterk van elkaar verschillende externe partners en 'klanten' hebben.

Tot het thematische cluster cultuur behoren dan de volgende instellingen:

- Stichting jeugdtheaterhuis Zuid-Holland;
- Zuid-Hollandse Popunie;
- Kunstgebouw;
- Erfgoedhuis Zuid-Holland;
- ProBiblio;
- Stichting Educatieve Orkest Projecten/ Stichting Koorbegeleiding.

Deze instellingen zijn zoals eerder gezegd niet alleen actief op het gebied van 'meedoen' maar ook op het gebied van 'mooi'.

Cluster 4: Kennisvergaring en -verspreiding

Om ons aanbod op het gebied van kennis- en innovatieverspreiding te stroomlijnen en aan te scherpen en het kenniskapitaal op termijn te vergroten, zullen wij het Tympan Instituut en het NSI (Netwerken Sociale Initiatieven Zuid-Holland) laten fuseren. De nieuwe organisatie zal een proactief onderzoeks- en kenniscentrum zijn, dat flexibel kan inspringen op vragen van gemeenten en provincie en een signalerende functie kan vervullen voor innovatie op het gebied van maatschappelijke participatie in Zuid-Holland. De expertise van dit kenniscentrum is breed voor samenlevingsvraagstukken, maar concentreert zich op jeugd, cultuur en sociale infrastructuur/Wmo.

4.4 Vraaggericht werken en verbetering van kwaliteit

Om de (om)vorming tot vraaggerichte ondersteuningsinstellingen te bespoedigen, zullen wij in 2008 nog beginnen met het 'ophalen van de vraag bij gemeenten' voor de onderdelen jeugd en sociale infrastructuur/Wmo. Met gebruikmaking van gegevens uit onder andere het Regionaal Informatiesysteem Samenleving (RIS) en de Staat van de Samenleving, willen wij in regionaal overleg met gemeenten komen tot een set van regionaal gestelde ondersteuningsvragen. In de eerste helft van 2009 zal dan het aanbod van de ondersteuningsinstellingen worden 'gematched' met de vragen van gemeenten.

Vanaf 2010 moeten de ondersteuningsinstellingen op eigen kracht hun vraaggerichtheid verbeteren en optimaliseren. Zoals vastgelegd in de Kadernota 2009-2012 zullen wij in 2010 een monitor laten uitvoeren naar 'klanttevredenheid' onder gemeenten. De uitkomsten van de overlegondes en de klanttevredenheidmonitor zullen worden betrokken bij de onderhandelingen over de boekjaarsubsidie.

Voor het onderwerp cultuurparticipatie volgen wij een ander traject. Gemeenten zijn tot nu toe minder bekend met de activiteiten van de cultuurinstellingen. Om hen te inspireren en op ideeën te brengen, presenteren ondersteuningsinstellingen in 2009 aan gemeenten een 'menukaart' waarop geslaagde innovatieve projecten staan op het gebied van cultuurparticipatie. Hiermee proberen wij de vraag van gemeenten naar innovatie op het gebied van cultuur te versterken. Bij de onderhandelingen met de instellingen in 2009 over de boekjaarsubsidie en het activiteitenplan, maken wij met hen afspraken over innovatie.

Vanaf 2010 zullen de innovatiemiddelen in de boekjaarsubsidie van instellingen worden ondergebracht. In eerste instantie alleen op vragen van gemeenten in regionaal verband. Als dat niet volledig wordt uitgenut zullen wij zelf aangeven welke innovaties gewenst zijn. Voor alle duidelijkheid: dit betreft de innovatiemiddelen die gemoeid zijn met cultuurparticipatie (50% van het budget cultuurparticipatie) en geldt dus niet voor de overige innovatiemiddelen vanuit Cultuur.

Wat betreft het cultuurbrede beleidsveld hechten wij er waarde aan dat de culturele ondersteuningsinstellingen vraaggericht werken. Wij zullen hieraan nadrukkelijk aandacht besteden. In een ronde langs de RAS'en wordt de vraag opgehaald bij het maatschappelijk middenveld en de gemeenten. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij de onderhandelingen over de boekjaarsubsidie en het activiteitenplan van de culturele ondersteuningsinstellingen. De aansturing van de culturele boekjaarinstanties (uitgezonderd het budget dat gemoeid is met het Programmafonds Cultuurparticipatie) zal direct door ons gebeuren. De instanties kunnen zo optimaal bijdragen aan het behalen van onze in het Cultuurplan opgenomen doelstellingen en tevens vraaggericht werken.

Zoals gezegd moeten de instanties voor jeugd en sociale infrastructuur/ Wmo niet alleen vraaggericht gaan werken, maar is een verbetering van de kwaliteit van hun dienstverlening ook noodzakelijk. Deze kwaliteitsverbetering willen we deels bereiken door de thematische clustering aan te brengen zoals hierboven al beschreven staat.

Daarnaast willen wij, zoals ook vermeld onder 3.2., vanaf 2012 een wezenlijk deel van het RAS-budget voor jeugd en sociale infrastructuur/Wmo ter beschikking stellen aan de RAS-regio's en niet langer rechtstreeks aan de ondersteuningsinstellingen. Hiermee willen wij gedwongen winkelnering bij de provinciale ondersteuningsinstellingen voor maatschappelijke ontwikkeling terugdringen. Dit betekent dat de ondersteuningsinstellingen meer dan dat zij nu doen kwalitatief moeten kunnen concurreren met andere partijen, als zij de RAS-regio's ook in de toekomst als klant willen houden. Zij zullen hiervoor een aanzienlijke kwaliteitsslag moeten maken.

H 5 FINANCIËN

PS hebben op 23 april 2008 met de vaststelling van de uitwerking van het programma Provincie Nieuwe Stijl besloten:

- provinciale ondersteuningsinstellingen alleen te financieren voor hun tweedelijnsstaken (innovatie, deskundigheidsbevordering en kennisuitwisseling);
- financiering van eerstelijnsactiviteiten van ondersteuningsinstellingen te beëindigen omdat dit een taak van gemeenten is;
- GS opdracht te geven om te komen tot een bundeling van project- en boekjaarsubsidies en een bundeling van kleine subsidies tot grotere robuuste subsidies.

In dit hoofdstuk geven wij aan hoe wij hieraan in financiële zin uitwerking willen geven voor de onderdelen Samenleving en Cultuur, met daarbij de aantekening dat het hier alleen de instellingen betreft die in deze notitie aan de orde zijn gekomen (zie ook het overzicht in bijlage 1) en niet overige boekjaarorganisaties.

De onderstaande financiële consequenties zijn in lijn met de ramingen in de Kadernota 2009-2012. De financiële beslispunten moeten als onderdeel meegenomen worden in de totaalafwegingen bij de behandeling van de (meerjaren)begroting door PS in november 2008. Alle genoemde bedragen vanaf 2009 zijn exclusief eventuele loon- en prijscompensatie.

Wijzigingen boekjaarsubsidies per 1 januari 2009

Van alle 24 ondersteuningsorganisaties (zie bijlage 1) zijn de activiteiten doorgelicht en is in lijn met PNS bekeken of:

- 1) de instellingen met provinciale financiering eerstelijnsactiviteiten uitvoeren die primair de verantwoordelijkheid zijn van gemeenten of (semi) private organisaties en
- 2) de instellingen activiteiten uitvoeren die geen provinciaal belang hebben.

De bedragen die hiermee zijn gemoed, worden met ingang van 2009 in mindering gebracht op de budgetten 2008 (kolom 4). Aangezien het in sommige gevallen om een aanzienlijke vermindering gaat, is ervoor gekozen om deze bij een aantal organisaties te spreiden over twee jaren (2009 en 2010). In tabel 2 is te lezen om welke bedragen het in 2010 gaat.

Projectsubsidies die geen eerstelijnsactiviteiten betreffen en een provinciaal belang hebben, worden vanaf 2009 opgenomen in de boekjaarsubsidies (kolom 5)

Tabel 1: wijziging boekjaarsubsidies 2009

Instelling	Boekjaar-subsidie 2008	Project-subsidies 2008	Vermindering met 1 ^o lijn/ zonder provinciaal belang voor 2009	Projectsubsidies niet opgenomen in boekjaarsubsidie 2009	Boekjaar-subsidie 2009
Meander	1.837.000	0	- 270.200	0	1.566.800
Stimulans	1.890.000	0	- 318.150	0	1.571.850
PJ Partners (jeugd, diversiteit)	1.140.998	464.039	- 126.000	- 186.024	1.293.013
Sportservice	316.200	251.330	- 21.400	0	546.130
JSO	1.606.525	1.209.581	- 167.797	- 182.630	2.465.679

Niet meegenomen in deze tabel is de verhoging van de boekjaarsubsidie aan Stichting Tympaan Instituut per 1 januari 2009. De boekjaarsubsidie van het Tympaan Instituut zal verhoogd worden van €705.136 in 2008 naar €1.600.000 per 1 januari 2009.

Deze verhoging met € 995.000 is niet het resultaat van de doorlichting, maar komt door het feit dat in de afgelopen jaren de boekjaarsubsidie werd verhoogt met incidentele subsidies ten behoeve van opbouw van onder andere het Regionaal Informatiesysteem Samenleving, de Atlas van de Samenleving alsmede monitoring van projecten op het gebied van jeugd, cultuur, zorg en educatie. Deze incidentele subsidies zullen vanaf 2009 worden meegenomen in de boekjaarsubsidie van Tympaan.

Wijzigingen boekjaarsubsidies per 1 januari 2010 en 1 januari 2011

Zoals gezegd geldt voor een aantal instellingen dat de in mindering te brengen budgetten als gevolg van de doorlichting deels verhaald worden in 2010. Voor de culturele instellingen geldt dat er pas vanaf 2010 financiële kortingen zullen zijn als gevolg van de doorlichting. Uit de doorlichting is gebleken dat verschillende instellingen voor cultuur reeds "PNS-proof" zijn.

In tabel 2 zijn de wijzigingen opgenomen, die wij in 2010 en 2011 verwachten (indicatief).

In kolom 4 is te lezen op welke bedragen de instellingen maximaal kunnen rekenen in 2010. Het gaat hier om 'maximale' bedragen, omdat voor verschillende activiteiten in de komende periode nog duidelijk moet worden of deze op vraag van gemeenten gebeuren. In de laatste kolom zijn de bedragen vermeld die nog in mindering gebracht kunnen worden op de boekjaarsubsidies van 2010, als instellingen niet aantoonbaar kunnen maken dat zij met deze activiteit aan de vraag van gemeenten voldoen.

Tabel 2: wijziging boekjaarsubsidies 2010

Instelling	2009	Vermindering met 1° lijn/ zonder provinciaal belang voor 2010	Maximaal 2010	Waarop maximaal mogelijke korting
Meander	1.566.800	- 270.200	1.296.600	- 712.170
Stimulans	1.571.850	- 318.150	1.253.700	- 234.100
PJ Partners (jeugd + diversiteit)	1.293.013	p.m.	1.293.013	p.m.
Sportservice	546.130	p.m.	546.130	- 49.595
JSO	2.465.679	- 61.716	2.403.963	p.m.
Kunstgebouw	3.069.230	- 120.831	2.948.399	-

Het Erfgoedhuis is niet opgenomen in deze tabel, omdat de korting voor het Erfgoedhuis zal starten in 2010 en in 2011 doorloopt. Het gaat hierbij om twee onderdelen, te weten het museumconsulentschap en de monumentenwacht.

De extensivering op het onderdeel museumconsulenten zal vanaf 2010 worden doorgevoerd. Erfgoedhuis ontvangt in 2008 een subsidie van € 187.500. Voor 2010 zijn wij voornemens voor dit onderdeel € 75.000 ter beschikking te stellen. Per 1 januari 2011 zullen wij deze subsidie beëindigen.

De bijdrage aan de Monumentenwacht zal worden beperkt. Het boekjaarbudget voor dit onderdeel zal in 2010 €193.000 bedragen. Per 1 januari 2011 willen wij voor dit onderdeel €125.000 opnemen in de begroting.

Beëindiging subsidierelaties per 1 januari 2010 en 1 januari 2011

Voor tien organisaties heeft de doorlichting opgeleverd dat zij niet "PNS-proof" zijn. Wij zijn daarom voornemens om per 1 januari 2010, danwel 1 januari 2011 onze subsidierelatie met deze instellingen te stoppen.

Tabel 3: Instellingen waarmee subsidierelatie per 1-1-2010, danwel 1-1-2011 wordt gestopt

Instelling	2008	2009	2010	2011
Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland	106.127	106.127	0	
Steunpunt Scouting Zuid-Holland	152.175	152.175	0	
Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond Zuid-Holland (HGJB)	100.750	100.750	0	
Provinciaal Gereformeerd Centrum voor Jeugd- en Jongerenwerk ZH (PGCJ)	135.447	135.447	0	
YMCA Zuid-Holland	84.727	84.727	0	
Stichting Provinciaal Overleg Cliëntenraden Zuid-Holland (SPOC)	20.750	20.750	0	
Diaconaal Maatschappelijk Activeringscentrum/ Arme Kant ZH	160.813	160.813	0	
Zuid-Hollandse Vereniging voor Kleine Kernen	103.750	103.750	0	
Theatergroep Max.	367.000	367.000	146.800	0

Wijzigingen RAS-budgetten per 1 januari 2009

Voor de periode 2009-2012 zullen nieuwe bestuursovereenkomsten worden gesloten met de negen verbanden van samenwerkende gemeenten. In onderstaande tabel is te zien welke bedragen voor 2009 zullen worden opgenomen in de begroting. Deze bedragen vormen ook de basis voor de bedragen voor 2010 en verder.

In 2008 werden middelen aan de RAS verstrekt voor de thema's sociale infrastructuur en jeugd.

In de derde kolom is het RAS-budget voor 2009 voor het onderdeel jeugd opgenomen. Dit budget is opgebouwd uit het RAS-budget 2008, verlaagd met €750.000,- als gevolg van toepassing richtlijnen PNS en verhoogd met de middelen voor niet-geïndiceerde jeugdzorg (coalitieakkoord) en begeleiding risicogezinnen. Het bedrag voor jeugd is op basis van het gewogen aantal jeugdigen¹ (peildatum 2007) verdeeld over de regio's.

Kolom 4 toont de bedragen die in 2009 geormerkt zijn voor cultuur. Omdat het hier voor een deel om rijksmiddelen gaat, zijn bij het vaststellen van de hoogte van de bedragen de voorwaarden van het rijk van meegenomen. De bedragen zijn over de regio's verdeeld op basis van inwonertal (peildatum 31-12-2006) en alleen bestemd voor gemeenten met minder dan 90.000 inwoners.

Voor het onderdeel sociale infrastructuur/ Wmo worden geen budgetten toegekend aan de RAS, maar worden uren van de ondersteuningsinstellingen ingezet.

¹ Onder het begrip 'gewogen aantal jeugdigen' wordt verstaan het aantal allochtone jeugdigen en jeugdigen uit een-oudergezinnen.

Tabel 4: RAS-budgetten per 1-1-2009

Ras-regio	2008	2009 geoomerkt Jeugd	2009 geoomerkt Cultuur	Totaal voor 2009
Alblasserwaard- Vijfheerenlanden	508.033	483.440	117.122	600.562
Drechtsteden	1.011.797	908.166	98.278	1.006.444
Goeree Overflakkee	330.949	206.718	37.851	244.569
Haaglanden	1.076.513	1.724.224	162.614	1.886.838
Hoeksche Waard	450.255	316.759	67.645	384.404
Holland Rijnland	536.486	1.227.983	215.040	1.443.023
Midden-Holland	785.480	837.852	188.577	1.026.429
Rijnmond	1.433.000	2.058.768	472.712	2.531.480
Rijnstreek	499.487	468.089	100.762	568.851

Verlaging boekjaarsubsidie RCG's en Zorgberaden vanaf 1 januari 2010

De RCG's en Zorgberaden zullen zich in tegenstelling tot het verleden enkel nog richten op hun platformfunctie. De ondersteuningstaak van de RCG's en Zorgberaden op het terrein van wonen, welzijn, zorg leggen wij neer bij één van de ondersteuningsinstellingen. Als gevolg hiervan zullen wij vanaf 2010 de budgetten van de RCG's en Zorgberaden afbouwen.

De bedragen 2010 zijn in verband met afbouwconstructie, waarbij vanaf 1 januari 2011 de bedragen voor alle RCG's en Zorgberaden zijn teruggebracht naar €100.000, als p.m. opgenomen.

Vanaf 2009 zal de subsidie voor Nieuwe Waterweg Noord op 0 gesteld worden aangezien deze Regionale Commissie niet meer beschikt over een representatief netwerk en derhalve geen platformfunctie meer kunnen vervullen.

Tabel 5 : Budgetten RCG's en Zorgberaden 2009 e.v.

RCG/Zorgberaad	2008	2009	2010	2011
Zuid-Holland Noord	191.207	191.207	p.m.	100.000
Delft Westland Oostland	166.850	166.850	p.m.	100.000
Nieuwe Waterweg Noord*	166.850	0	0	0
Midden-Holland	166.850	166.850	p.m.	100.000
Rijnmond Zuid	166.850	166.850	p.m.	100.000
Zuid-Holland Zuid	191.207	191.207	p.m.	100.000

BIJLAGEN

Bijlage 1: Overzicht provinciale ondersteuningsinstellingen 2008

1. Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland
2. Steunpunt Scouting Zuid-Holland
3. Hervormd- Gereformeerde Jeugdbond Zuid-Holland (HGJB)
4. Provinciaal Gereformeerd Centrum voor Jeugd- en Jongerenwerk Zuid-Holland (PGCJ)
5. YMCA Zuid-Holland
6. Stichting Provinciaal Overleg Cliëntenraden Zuid-Holland (SPOC)
7. Diaconaal Maatschappelijk Activeringscentrum/ Arme Kant Zuid-Holland
8. Zuid-Hollandse Vereniging voor Kleine Kernen
9. Expertisecentrum voor Jeugd, Samenleving en Opvoeding (JSO)
10. Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling Stimulans (CMO Stimulans)
11. PJ Partners, expertisecentrum jeugd en leefbaarheid
12. Stichting Meander, Regionaal Centrum Maatschappelijke Ontwikkeling
13. Sportservice Zuid-Holland
14. Tympaan Instituut voor beleidsontwikkeling
15. Netwerk Sociale Initiatieven (NSI) Zuid-Holland
16. Stichting jeugdtheaterhuis Zuid-Holland
17. Zuid-Hollandse Popunie
18. Theatergroep MAX.
19. Kunstgebouw
20. Erfgoedhuis Zuid-Holland
21. ProBiblio
22. Stichting Koorbegeleidingen
23. Stichting Educatieve Orkest Projecten

Bijlage 2: Afkortingenlijst

RAS	Regionale Agenda Samenleving
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wjz	Wet op de jeugdzorg
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
RCG	Regionale Commissie Gezondheidszorg
WWZ	Wonen, Welzijn, Zorg
Bjz	Bureau jeugdzorg
BKV	Beeldende Kunst en Vormgeving
CMO	Centrum voor Maatschappelijke Ondersteuning

Bijlage 3 :Overzicht zienswijze procedure

Instelling	Zienswijzebrief GS	Zienswijze instelling	Reactie GS
St. Jeugd- en Jongerenwerk M-H	Aangegeven dat wij niet meer subsidiëren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo c.q de Wjz. Stichting Jeugd- en Jongeren werk M-H richt zich met name op de eerstelijnsactiviteiten in het jeugd- en jongerenwerk en zet de tweedelijnsondersteuning met name in voor de deskundigheidsbevordering van de eigen werknemers. Daarnaast lopen tweedelijnsondersteuning en eerstelijnsactiviteiten ten behoeve van gemeenten in elkaar over. Wij hebben het voornemen geuit vanaf 2010 de boekjaarrelatie te beëindigen. Voor 2009 wordt het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 100.168,00) in de provinciale begroting opgenomen. In de conceptbegroting 2009 is het subsidieplafond voor de projectsubsidies op nihil gesteld.	Stichting Jeugd- en Jongerenwerk M-H geven aan een schakelfunctie te hebben tussen beleid en uitvoering, juist omdat ze beide taken uitvoert. Dit doen ze vraaggericht, met co-financiering van gemeenten. In ruim 30 gemeenten is de stichting de enige uitvoerende organisatie voor jeugd- en jongerenwerk en is het dus ook niet vreemd dat deze medewerkers eerder worden bereikt. Organisatie voert ook tweedelijnsactiviteiten uit in opdracht van gemeenten en betaald door gemeenten. Betreuren het dat zij niet de kans hebben gekregen om mee te bewegen met de provinciale ontwikkeling. Vragen om overleg.	In de brief bevestigt St. Jeugd- en Jongerenwerk M-H dat zij deskundigheid van de eigen medewerkers bevorderen. In de nota Meedoen in Zuid-Holland geven wij aan deze werkzaamheden een zaak van goed werkgeverschap te vinden en behoren binnen de exploitatie van de organisatie. Na besluitvorming zullen we met de stichting in overleg treden over afbouw en afwikkeling van de boekjaarsubsidie.
Steunpunt Scouting Zuid-Holland HGJB	Aangegeven dat wij niet meer subsidiëren voor eerstelijnsactiviteiten en/of	De PVOJJ hebben gezamen gereageerd. Waarderen het gesprek met gedeputeerde	In PNS hebben wij aangegeven dat ondersteuningsorganisaties

PGCJ YMCA Zuid-Holland	ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo c.q Wjz. Activiteiten van Steunpunt Scouting Zuid-Holland, HGJB, PGCJ en YMCA Zuid-Holland passen niet in deze interpretatie. Wij hebben het voornemen geuit de boekjaarsubsidie relatie deze organisaties beëindigen vanaf 2010. Voor 2009 wordt voor Steunpunt Scouting Zuid-Holland het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 152.175,00) in de provinciale begroting opgenomen. Voor 2009 wordt voor HGJB het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 100.750,00) in de provinciale begroting opgenomen voor afbouw van de activiteiten Voor 2009 wordt voor PGCJ het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 135.447,00) in de provinciale begroting opgenomen voor afbouw van de activiteiten. Voor 2009 wordt het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 84.727,00) in de provinciale begroting opgenomen voor afbouw van de activiteiten. In de conceptbegroting 2009 is het subsidieplafond voor de projectsubsidies op nihil gesteld.	mevrouw van de Vondervoort. Zijn verrast door de argumenten en criteria die de provincie gebruikt om het voornemen te uiten per 2010 de subsidierelatie te beëindigen. Geven aan door de provincie steeds als 2^e lijnsorganisatie benaderd te zijn en te investeren in de sociale infrastructuur door ondersteuning van lokale groepen. Delen de visie niet dat zij niet meer passen binnen de kaders van de Provincie Nieuwe Stijl. De werkzaamheden van de PVOJJ zijn veel meer dan vrijetijdsbesteding en zij werken vanuit een pedagogische taakstelling. Investeren in trainingen en opleidingen van vrijwilligers en bereiken kwetsbare kinderen en deelnemers uit lagere inkomensgroepen. Provincie verliest een belangrijke signaleringsfunctie en bereik in het preventieve vlak. Het criterium om de steunfunctie louter nog te subsidiëren op vragen van gemeenten is nieuw, zowel naar provinciaal beleid van de afgelopen jaren als ook in de criteria van PNS. Vertrouwen erop dat de provincie de mening deelt dat de taak van de PVOJJ's een wezenlijke en wettelijke is. Steunpunt Scouting ZH heeft ook een individuele reactie gestuurd. Met de ondersteuning van 5.000 kaderleden krijgen 10.000 jeugdleden iedere week	tweedelijnssteun op vraag van gemeenten kunnen aanbieden. In het kader van de Wmo is ondersteuning van vrijwilligers echter een taak van de gemeenten. Verder vinden wij het ondersteunen van de eigen vrijwilligers een zaak van goed werkgeverschap en behoren binnen de exploitatie van de instellingen. Een onderzoek, zoals steunpunt Scouting bepleit, achten wij niet nodig. Het is ook een taak van de gemeenten om oog te hebben voor deze groepen vrijwilligers in het plaatselijk jeugd- en jongerenwerk.
-----------------------------------	---	---	--

		zinvolle activiteiten voorgeschoteld. Zien dan ook niet in waarom de provincie deze activiteit niet meer zou willen financieren. Het is voor Steunpunt Scouting ZH onmogelijk om met 70 gemeenten afzonderlijk afspraken te maken. Bepuiten onderzoek naar de vraag of gemeenten ten principale bereid zijn gezamenlijk de financiering over te nemen en of een praktische hanteerbare werkwijze daarvoor gevonden kan worden.	
SPOC	Aangegeven dat wij niet meer subsidieren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo c.q. Wjz. De gewijzigde inzichten zoals verwoord in het actieprogramma PNS verzetten zich tegen voorzetting van de subsidie (artikel 4:51 van de Algemene wet bestuursrecht) Wij hebben het voornemen geuit de boekjaarsubsidie vanaf 2010 te beëindigen. Voor 2009 wordt het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 20.750,00) in de provinciale begroting opgenomen voor afbouw van de activiteiten. In de conceptbegroting 2009 is het subsidieplafond voor de projectsubsidies op	Ondersteunen de keuze voor een versterking van een duurzame provinciale infrastructuur, het vrijmaken van een budget voor innovatie en delen de visie dat er geen overlap moet zijn bij de ondersteuning van organisaties. Geven aan dat een resultaat gerichte Ras vraagt om samenwerking met gemeenten en een integrale aanpak van maatschappelijke opgaven. SPOC heeft de afgelopen vier jaar hierin veel geïnvesteerd door themabijeenkomsten te organiseren. De inhuur van expertise is vaak niet mogelijk voor aparte cliëntenraden en door het organiseren van gezamenlijke themabijeenkomsten kan dit effectiever worden vormgegeven. Maken bezwaar tegen het voornemen de subsidie vanaf 2010 stop te zetten. Overname van de taken van SPOC door de LCR en Loc-SZ is niet mogelijk. Geven aan dat in andere	Wij hebben in 2008 voor de armoedebestrijding € 180.000,00 uitgetrokken. Armoedebelief en ondersteunen van cliëntenraden is echter een taak van de gemeenten.

	nihil gesteld.	provincies juist een uitbreiding van subsidiemogelijkheden voor ondersteuning cliëntenparticipatie aan de gang is.	
DMA/Arme Kant Zuid-Holland	Aangegeven dat wij niet meer subsidieren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo c.q. Wjz. De gewijzigde inzichten zoals verwoord in het actieprogramma PNS verzetten zich tegen voorzetting van de subsidie (artikel 4:51 van de Algemene wet bestuursrecht) Wij hebben het voornemen geuit de boekjaarsubsidie vanaf 2010 te beëindigen. Voor 2009 wordt het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 160.000,00) in de provinciale begroting opgenomen voor afbouw van de activiteiten. In de conceptbegroting 2009 is het subsidieplafond voor de projectsubsidies op nihil gesteld.	DMA tekent bezwaar aan 1) tegen de classificatie van hun organisatie als eerstelijns ondersteuningsorganisatie en 2) de argumentatie dat er sprake is van ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Zij geven aan tweedelijnsactiviteiten uit op het terrein van armoedebestrijding en participatie gericht op verbetering van de positie van kansarme groepen. DMA werkt vanuit en met een (kerkelijke) achterban en kan die als tweedelijnsorganisatie bereiken om ook provinciale beleidsdoelen bij jeugdbeleid, participatie en Wmo mede te helpen realiseren. Zij zien toegevoegde waarde om de provinciale ambities rondom de RAS, zoals professionalisering van vrijwilligersorganisaties, het tegengaan van sociale segregatie en armoedebestrijding dichterbij elkaar te brengen.	De werkzaamheden van DMA/Arme Kant Zuid-Holland liggen op het terrein van armoedebestrijding en de Wet werk en bijstand. Dit is een verantwoordelijkheid van gemeenten. De ambities rondom de Ras, zoals DMA verwoord zijn achterhaald door PNS en de notitie Maatschappelijke Participatie.
Verzetsmuseum Zuid-Holland	Aangegeven dat wij niet meer subsidieren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van	Verzetsmuseum geeft aan het niet eens te zijn met ons voornemen. Zij wijzen op hun unieke positie en de veelzijdige rollen die zij vervullen. In 2007 is deze positie naar hun mening bevestigd door de provincie met een verdubbeling van het subsidie. Zij geven aan dat een abrupt einde of meerjaren-afbouw	De thematiek van 4 en 5 mei is voor ons belangrijk. Daarnaast is de relatie tussen het verleden, de huidige tijd en het belang dat wij hechten aan een pluriforme samenleving een thema voor het museum. Met name de aandacht die zij geeft aan racisme en discriminatie. In combinatie met de

	de Wmo c.q Wjz. Het verzetsmuseum Zuid-Holland richt zich met name op het maatschappelijk middenveld en het betreft hoofdzakelijk eerstelijnsactiviteiten. De gewijzigde inzichten zoals verwoord in het actieprogramma PNS verzetten zich tegen voorzetting van de subsidie (artikel 4:51 van de Algemene wet bestuursrecht) Wij hebben het voornemen geuit de boekjaarsubsidie vanaf 2010 te beëindigen. Voor 2009 wordt het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 110.000,00) in de provinciale begroting opgenomen voor afbouw van de activiteiten. In het bestuurlijk overleg is afgesproken dat het Verzetsmuseum met een voorstel voor afbouw dan wel overdracht van activiteiten komt en de mogelijkheid van financiering door gemeenten en dit voorstel mee te nemen in het werkplan 2009. In de conceptbegroting 2009 is het subsidieplafond voor de projectsubsidies op nihil gesteld.	periode leidt tot sluiting van het museum. Suggestie van ons om te onderzoeken of gemeenten financiële steun willen geven, is in de ogen van het Verzetsmuseum opportuun omdat steeds minder gemeenten het werk van het Verzetsmuseum financieel ondersteunen. Concreet is deze steun teruggelopen van 33 naar 13 gemeenten. Zij vragen aan ons om hun uitzonderingspositie te handhaven.	educatieve activiteiten voor jongeren is dit een toegevoegde waarde. De beperkte rol die wij voor ons zelf zien op dit terrein, geven wij invulling door het Verzetsmuseum te blijven ondersteunen. Het provinciaal belang vinden wij hiermee in verhouding tot de ingezette middelen.
Z-H Vereniging voor Kleine Kernen	Aangegeven dat wij niet meer subsidiëren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo c.q Wjz. Uit bestuurlijk overleg	Geen reactie ontvangen	

	bleek dat de Z-H Vereniging voor Kleine Kernen vooral spreekbuis is voor burgerinitiatief en niet de gesprekspartner van gemeenten. De gewijzigde inzichten zoals verwoord in het actieprogramma PNS verzetten zich tegen voorzetting van de subsidie (artikel 4:51 van de Algemene wet bestuursrecht) Wij hebben het voornemen geuit de boekjaarsubsidie vanaf 2010 te beëindigen. Voor 2009 wordt het bedrag van de boekjaarsubsidie 2008 (€ 103.750,00) in de provinciale begroting opgenomen voor afbouw van de activiteiten. In de conceptbegroting 2009 is het subsidieplafond voor de projectsubsidies op nihil gesteld.		
JSO	Aangegeven dat wij niet meer subsidiëren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo c.q Wjz. Wij vinden het van belang dat een bundeling van de huidige ondersteuningsorganisaties plaatsvindt. Wij willen op enig moment gemeenten zelf laten bepalen op welke wijze ondersteuning wordt ingeschakeld. Wij hebben het voornemen geuit het	Geen reactie ontvangen	

	boekjaarsubsidie te verhogen van € 609.635,00 naar € 1.530.506,00 (inclusief doorlopende projecten) voor preventief jeugdbeleid en diversiteit. Wij gaan er van uit dat dit bedrag zodanig is dat uitvoerend werk hiermee afgebouwd kan worden. Voor de uitvoering basistaken jeugdzorg is € 935.173,00 beschikbaar. In dit bedrag is rekening gehouden met 50% van het bedrag aan eerstelijnsactiviteiten welke in 2009 verder afgebouwd dient te worden en per 1 januari 2010 geheel te beëindigen. M.b.t. tot activiteiten ter ondersteuning van het maatschappelijk middenveld (€ 136.984,00) dient JSO aan te tonen dat er een vraag naar deze activiteiten bestaat vanuit de gemeenten. M.b.t. de basistaken jeugdzorg gaat de provincie met JSO en Bureau Jeugdzorg in overleg om tot een nadere taakverdeling te komen.		
CMO Stimulans	Aangegeven dat wij niet meer subsidiëren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Tweedelijnssteun direct aan een bepaalde doelgroep en/of maatschappelijke organisatie kan enkel nog plaatsvinden op vraag van een gemeente. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te	CMO Stimulans schaart zich achter onze uitgezette beleidslijnen. Zijn voor verankering van een goed diversiteitsbeleid en doen hiervoor een voorstel (bundeling naar twee organisaties, regionale verdeling) Teken wel bezwaar aan tegen het voornemen het budget voor 2009 te verlagen tot € 1.571.850,00. Naar de mening van Stimulans wordt deze maatregel te snel ingevoerd om de veranderingen goed te	De periode die wij willen gebruiken om tot veranderingen te komen, is naar ons idee voldoende. De bundeling van organisaties wordt de komende periode uitgewerkt. Wij willen geen aparte organisaties voor diversiteit meer. Wel vinden we het van belang dat diversiteit als pijler in de nieuwe organisaties verankerd wordt. Wij zijn bereid om via Stimulans het bedrag voor de Rotterdamse migrantenorganisaties

	voeren beleid in het kader van de Wmo. Wij willen op enig moment gemeenten zelf laten bepalen op welke wijze ondersteuning wordt ingeschakeld. Wij hebben aangegeven voornemens te zijn het boekjaarsubsidie 2009 te verlagen naar € 1.571.850,00 (2008 € 1.890.000,00) zijnde een verlaging met 50% van het aandeel eerstelijnsactiviteiten. Deze dienen in 2009 verder afgebouwd te worden. Hierin is een bedrag opgenomen t.b.v. de Rotterdamse migrantenorganisaties. Het voornemen geuit het bedrag voor deze activiteiten per 1 januari 2010 geheel te beëindigen. M.b.t. tot activiteiten ter ondersteuning van het maatschappelijk middenveld (€ 234.100,00) dient CMO Stimulans aan te tonen dat er een vraag naar deze activiteiten bestaat vanuit de gemeenten. Kan CMO Stimulans dit niet in 2009 aantonen dan bestaat het voornemen dit bedrag vanaf 2010, al dan niet gedeeltelijk, in mindering te brengen op de dan toe te kennen boekjaarsubsidie.	kunnen doorvoeren. De basisstabiliteit zal tijdens de beoogde kanteling verstoord worden. Naar de mening van Stimulans kunnen de veranderingen voor 2009 nog geen budgettaire consequenties hebben, gezien het korte tijdsbestek waarin een en ander gerealiseerd moet worden. PBR en Avanco (de Rotterdamse migrantenorganisaties) die via Stimulans worden ondersteund geven aan dat de termijn waarin hun activiteiten moeten worden afgebouwd (50% in 2009 en 100% in 2010) te snel is. Zij willen per 2010 een vierjaarlijkse afbouw van 25% elk jaar. Zij stellen dat met het tempo van de provincie ontslag niet te vermijden is en daarbij sprake is van verlies van kennis en deskundigheid. Zij vragen tevens of de provincie met de gemeente Rotterdam in gesprek wil gaan.	in 2009 te handhaven op het niveau van 2008. Voor 2010 blijft het voornemen om het subsidie voor de activiteiten van deze organisaties te beëindigen (zie de constructie bij andere ondersteuningsorganisaties waarvan wij het subsidie afbouwen). Wij zullen met de gemeente Rotterdam contact opnemen over ons voornemen.
PJ Partners	Aangegeven dat wij niet meer subsidiëren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de	PJ Partners is voorstander van kanteling naar vraag van de klant maar geeft aan dat dit meer tijd vergt dan de provincie voor ogen staat. PJ Partners staat tevens een bundeling van het aantal steunfuncties in ZH voor vanuit het perspectief van de klantvraag	Er wordt momenteel gewerkt aan aanscherping van de criteria van 1ste en 2de lijnsactiviteiten. Daarover zullen wij nog met de tweedelijns organisaties communiceren. De periode die wij willen gebruiken om tot veranderingen te komen, is naar ons idee

	gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo c.q Wjz. Wij achten het van belang dat een bundeling van de huidige ondersteuningsorganisaties plaatsvindt. Wij willen op enig moment gemeenten zelf laten bepalen op welke wijze ondersteuning wordt ingeschakeld. Wij hebben het voornemen geuit het boekjaarsubsidie jeugd en diversiteit te verhogen naar € 1.293.013 (was in 2008 € 1.140.998). Boekjaarsubsidie cultuur wordt nader bepaald. M.b.t. tot activiteiten ter ondersteuning van het maatschappelijk middenveld (€ 165.850,00)dient PJ Partners aan te tonen dat er een vraag naar deze activiteiten bestaat vanuit de gemeenten. Kan PJ Partners dit niet in 2009 aantonen dan bestaat het voornemen dit bedrag vanaf 2010, al dan niet gedeeltelijk, in mindering te brengen op de dan toe te kennen boekjaarsubsidie.	en huidig overlap in aanbod en wil hieraan actief meewerken. Gelijktijdige herstructurering en kanteling naar kwaliteit/vraaggerichtheid vindt PJ Partners niet wenselijk en zij zijn voorstander van een gefaseerde aanpak. Criteria wat wel of niet tot 1ste of 2de lijnsactiviteiten wordt gerekend zijn niet helder en eenduidig; er is sprake van een "grijs"gebied tussen 1ste en 2de lijn. Maken zich zorgen over een te strikte benadering en afbakening tussen de verantwoordelijkheid van de provincie enerzijds en de gemeenten anderzijds (met name kleine gemeenten). Personeelsbemiddeling ziet de provincie als gemeentelijke verantwoordelijkheid en dat valt niet te rijmen met hoe het is opgezet nl. provinciebreed. Zijn het niet eens met het voornemen de budgetten die in het licht van PNS een andere weging hebben gekregen te schrappen. Voorstel is om die budgetten bij de instellingen te laten en daarvoor in het nieuwe provinciale beleid passende activiteiten op te voeren. Voorzien een mindere flexibele situatie nu gemeenten de vragende partij worden i.p.v. de huidig gegroeide situatie dat het maatschappelijk middenveld veelal de vragende partij is.	voldoende. Een bundeling van organisaties wordt in de komende periode nader uitgewerkt. Wij achten personeelsbemiddeling een commerciële uitvoeringstaak zoals door arbeidsbemiddelingsbureaus wordt gedaan. In de situatie waarin inkomstenderving van PJ Partners door stopzetting van samenwerkingsprojecten met andere organisaties, plaatsvindt, worden overgangsmaatregelen genomen. Wij willen naar een vraaggerichte benadering en daar past een bepaalde wijze van financiering bij. Het opvangen van inkomstenderwing is een verantwoordelijkheid voor de organisatie maar in goed overleg wordt gekeken naar de fricties die ontstaan.
--	---	--	---

		De inkomstenderving (de tweede na de fusie met de Provinciale Vrouwenraad) stelt PJ Partners voor problemen en de verwachting is dat dit niet zonder personele consequenties kan blijven. PJ Partners vraagt de provincie medewerking om gezamenlijk naar oplossingen waarbij de financiële consequenties geminimaliseerd kunnen worden.	
St. Meander	Aangegeven dat wij niet meer subsidiëren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Tweedelijns ondersteuning direct aan een bepaalde doelgroep en/of maatschappelijke organisatie kan enkel nog plaatsvinden op vraag van een gemeente. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo. Wij willen op enig moment gemeenten zelf laten bepalen op welke wijze ondersteuning wordt ingeschakeld. Wij hebben het voornemen geuit het boekjaarsubsidie voor 2009 te verlagen naar € 1.566.800,00 (2008 € 1.837.000,00) zijnde een verlaging met 50% van het aandeel eerstelijnsactiviteiten. Deze dienen in 2009 verder afgebouwd te worden. M.b.t. tot activiteiten ter ondersteuning van het maatschappelijk middenveld (€ 712.170,00)	Meander onderschrijft de uitgangspunten in de notities PNS en Maatschappelijke Participatie. Delen de mening dat er naast aandacht voor jeugdzorg ook inzet noodzakelijk is voor het preventieve jeugdbeleid. Dit blijkt ook uit de vragen die Meander krijgt, en geldt tevens ook voor de andere prestatievelden in de Wmo. Zijn van mening dat op het gebied van diversiteit signalering noodzakelijk blijft. Wijzen er op dat ook de wetgever het belang van participatie van migranten in het kader van de Wmo erkend. Gaan er vanuit dat GS belang hechten aan participatie van migrantengroepen buiten de eerste vijf prestatieveld om, zoals op het gebied van arbeid, cultuur, het tegengaan van huiselijk geweld en van integratie en emancipatie. Willen de advisering hierop van lokale overheden handhaven. Meander pleit er voor om de opgebouwde expertise na de vorige herstructurering te	Over de invulling van activiteiten buiten de vijf Wmo velden om, vindt op een later moment nog verfijning plaats. De bundeling van organisaties wordt de komende periode uitgewerkt. Wij willen geen aparte organisaties voor diversiteit meer. Wel vinden we het van belang dat diversiteit als pijler in de nieuwe organisaties verankerd wordt.

	dient Meander aan te tonen dat er een vraag naar deze activiteiten bestaat vanuit de gemeenten. Kan Meander dit niet in 2009 aantonen dan bestaat het voornemen dit bedrag vanaf 2010, al dan niet gedeeltelijk, in mindering te brengen op de dan toe te kennen boekjaarsubsidie.	laten voortbestaan in welke organisatorische vorm dan ook. Zij geven aan dat dit het beste kan door één grote provinciale organisatie te realiseren met een aantal randvoorwaarden om diversiteit binnen deze organisatie een reële kans te bieden. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan wil Meander één afzonderlijke organisatie voor diversiteit binnen de provinciale ondersteuningsstructuur. Meander twijfelt eraan of de overdracht van budgetten naar de regio's de meest effectieve manier is om de provinciale ondersteuningstaak te kunnen uitvoeren	
Sportservice Zuid-Holland	Aangegeven dat wij niet meer subsidiëren voor eerstelijnsactiviteiten en/of ondersteuningsactiviteiten die intern gericht zijn. Tweedelijnssteun direct aan een bepaalde doelgroep en/of maatschappelijke organisatie kan enkel nog plaatsvinden op vraag van een gemeente. Wij vinden steunfunctiewerk een aanbod van activiteiten die het uitvoeren of voorbereiden ondersteunen van het door de gemeente te voeren beleid in het kader van de Wmo. Wij achten het van belang dat een bundeling van de huidige ondersteuningsorganisaties plaatsvindt. Wij willen op enig moment gemeenten zelf laten bepalen op welke wijze ondersteuning wordt ingeschakeld. Voornemen geuit het boekjaarsubsidie te	Sportservice ZH is blij partner te blijven van de provincie bij het tweedelijnssteunfunctiewerk. Uiten hun teleurstelling dat het totale budget voor sport teruggebracht wordt. Willen in gesprek over de hoogte van de boekjaarsubsidie in 2009 omdat zij naast projectsubsidies in 2008 ook opdrachten hebben uitgevoerd, en na het gevoerde bestuurlijke overleg nog een subsidie voor een post olympische ontmoetingsdag kregen. Zij geven aan dat het deel eerstelijnswork innovatie betreft en dus past binnen het nieuwe beleid van de provincie. Zij worden door het wegvallen van een deel van het sportbudget in hun inkomsten getroffen omdat zij participeerden in met	Wij blijven bij ons voornemen het boekjaarsubsidie te verhogen naar € 546.130,00. Opdrachtgelden zijn bij de doorlichting buiten beschouwing gelaten en wij vinden de post Olympische ontmoetingsdag een eenmalige activiteit. Tevens vinden wij dat de bestaande eerstelijnsactiviteiten van Sportservice geen innovatie betreft.

	verhogen naar € 546.130,00 (was in 2008 € 316.200) . M.b.t. tot activiteiten ter ondersteuning van het maatschappelijk middenveld (€ 49.595,00) dient Sportservice ZH aan te tonen dat er een vraag naar deze activiteiten bestaat vanuit de gemeenten. Kan Sportservice ZH dit niet in 2009 aantonen dan bestaat het voornemen dit bedrag vanaf 2010, in mindering te brengen op de dan toe te kennen boekjaarsubsidie.	provinciaal subsidie opgezette projecten van gemeenten, GGDen.	
Regionale Commissie Gezondheidszorg Delft Westland Oostland Regionale Commissie Gezondheidszorg Zuid-Holland Noord Regionaal Zorgberaad Zuid-Holland Zuid Regionale Commissie Gezondheidszorg Midden-Holland Regionaal Zorgberaad Rijnmond Zuid	Aangegeven dat wij de boekjaarsubsidie bestemmen voor het instandhouden van de platformfunctie. Ondersteuningstaken maken daar geen deel van uit. Wij hebben het voornemen geuit in de provinciale begroting 2009 een bedrag op te nemen ter grootte van het bedrag 2008 (voor het RCG DWO € 166.850,00, voor RCG ZHN € 191.207,00, voor het RZ ZHZ € 191.207,00, voor het RCG MH € 166.850,00 en voor het RZ RZ € 166.850,00) en met ingang van 2010 of 2011 de boekjaarsubsidie af te bouwen naar € 100.000,00 ten behoeve van uitsluitende de platformfunctie. Wij geven aan dat er met ingang van 2009 geen mogelijkheden meer voor projectsubsidies op het terrein van zorg. Verder zijn afspraken gemaakt over de criteria die in overleg met de RCG's/Zorgberaden worden gemaakt voor	De Zorgberaden/RCG's komen met een gezamenlijke reactie. Zij wijzen erop dat de boekjaarsubsidie 2004-2008 uitsluitend voor de netwerkfunctie van de Zorgberaden/RCG's bestemd was en de ondersteuningsfunctie gefinancierd werd vanuit projectsubsidies en RAS-middelen. Het wegvallen van deze middelen betekent een aderlating voor de RCG's/Zorgberaden. Door te snijden in de boekjaarsubsidie wordt de netwerkfunctie van de Zorgberaden en RCG's tot onder een minimumniveau uitgehold.	Met ons voornemen tot verlaging van het boekjaarsubsidie gaan wij er van uit dat de deelnemers aan het platform een hogere bijdrage betalen aan de instandhouding van de platforms. Tevens hebben wij aangegeven met u in de zomer tot nadere criteria te komen voor wat wij verstaan onder de platformfunctie. Verder denken wij dat een ondersteuningsorganisatie die wonen,zorg welzijn als aandachtsgebied heeft, ook de netwerkfunctie zal ontlasten.

	wat wij verstaan onder de platformfunctie, en de (inhoudelijke) aansluiting en samenwerking tussen de RCG's/Zorgberaden en de betreffende ondersteuningsorganisatie waar het onderwerp wonen, welzijn, zorg een plaats krijgt		
--	---	--	--

* Aan het Tympaan Instituut en NSI is nog geen zienswijze brief gestuurd

** Voor de ondersteuningsinstellingen cultuur loopt de zienswijze procedure nog niet

